

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру і меблів

УДК 747:725.1:[614.212:616.314

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

Дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн середовища

Виконала: студентка групи БДс1-20

Котельнікова Д.В.

Науковий керівник к.т.н., доц.

Булгакова Т. В.

Рецензент д. арх., проф.

Абизов В. А.

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра дизайну інтер'єру і меблів
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн середовища

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ДІМ

к.мист. Данило КОСЕНКО
«_____» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ **НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Котельнікової Дарини Віталіївни

1. Тема кваліфікаційної роботи Дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки

Науковий керівник роботи Булгакова Тетяна Володимирівна к.т.н., доц. затверджені наказом КНУТД від «01» березня 2024 р. № 49-уч.

2. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: наукові публікації та джерела за темою та дослідження з дизайн-проектування інтер'єру стоматологічних клінік

3. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): Вступ, Розділ 1. Аналіз досвіду дизайн-проектування інтер'єру стоматологій та медичних закладів, Розділ 2. Особливості дизайну інтер'єру стоматологічної клініки в заданих умовах, Розділ 3. Розробка дизайн-проекту стоматологічної клініки, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

4. Дата видачі завдання лютий 2024

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	лютий 2024	
2	Розділ 1. Аналіз досвіду дизайн-проектування інтер'єру стоматологій та медичних закладів	березень 2024	
3	Розділ 2. Особливості дизайну інтер'єру стоматологічної клініки в заданих умовах	квітень 2024	
4	Розділ 3. Розробка дизайн-проекту стоматологічної клініки	травень 2024	
5	Загальні висновки	травень 2024	
6	Оформлення кваліфікаційної роботи (чистовий варіант)	червень 2024	
7	Подача кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відгуку(за 14 днів до захисту)	червень 2024	
8	Подача кваліфікаційної роботи для рецензування (за 12 днів до захисту)	червень 2024	
9	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових співпадінь та помилок (за 10 днів до захисту)		
10	Подання кваліфікаційної роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	червень 2024	

З завданням ознайомлений:

Студент _____

Дарина КОТЕЛЬНИКОВА

Науковий керівник _____

Тетяна БУЛГАКОВА

АНОТАЦІЯ

Котельнікова Д.В. Дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки

Кваліфікаційна бакалаврська робота за спеціальністю 022 Дизайн – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2024 рік.

У кваліфікаційній роботі надані результати дослідження досвіду проектування інтер'єру стоматологічних клінік, визначено основні вимоги до дизайну інтер'єру подібних закладів, прийоми та засоби формування внутрішнього простору за даною темою, а також виявлено сучасні тенденції в дизайні інтер'єру за цим напрямком. Проаналізовано літературні джерела, нормативні документи та реалізовані дизайн-проекти інтер'єру за зазначеною темою. Визначено обов'язкові вимоги до інтер'єру та функціональності стоматологічної клініки. Розроблено оптимальну просторову організацію клініки та розміщення функціональних зон, визначено відповідні матеріали та меблі для створення естетичного та практичного інтер'єру стоматологічної клініки, забезпечено інклюзивність приміщень для всіх клієнтів, включаючи осіб із обмеженими можливостями. Розроблено план інженерного обладнання та створено художньо-композиційні рішення. Проаналізовано технічне завдання для проектування клініки в існуючих умовах і напрацьовано основу для реалізації даного дизайн-проекту. Загалом, робота надає повний і комплексний підхід до створення стоматологічної клініки, яка відповідає всім стандартам та вимогам і забезпечує якісне користування простором, як для відвідувачів, так і для працівників.

Ключові слова: *дизайн інтер'єру, стоматологічна клініка, заклад медичного обслуговування, об'ємно-просторові рішення, функціональне зонування*

SUMMARY

Kotelnikova D.V. Design project of the dental clinic interior.

Qualifications Bachelor's work in specialty 022 Design – Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2024.

In the qualification work (project), the results of the study of the experience of designing the interior of dental clinics are provided, the basic requirements for the interior design of such institutions, the methods and means of forming the internal space on this topic are determined, and modern trends in interior design in this direction are revealed. Literary sources, normative documents and implemented interior design projects on this topic were analyzed. Mandatory requirements for the interior and functionality of the dental clinic are determined. The optimal spatial organization of the clinic and the placement of functional zones were developed, appropriate materials and furniture were determined to create an aesthetic and practical interior of the dental clinic, inclusiveness of premises was ensured for all clients, including persons with disabilities. A plan of engineering equipment was developed and artistic and compositional solutions were created. The terms of reference for designing the clinic in the existing conditions have been developed and the basis for the implementation of this design project has been developed. In general, the work provides a complete and integrated approach to the creation of a dental clinic that meets all standards and requirements and provides high-quality use of the space, both for visitors and for employees.

Keywords: interior design, dental clinic, medical care institution, volumetric-spatial solutions, functional zoning

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ СТОМАТОЛОГІЙ ТА МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	13
1.1. Нормативні вимоги до проєктування інтер'єру приміщень стоматологічних клінік	13
1.2. Функціонально-планувальна організація приміщень стоматологічної клініки	15
1.3 Вимоги до основних приміщень стоматологічної клініки	19
1.4 Меблювання та обладнання приміщень стоматологічної клініки	20
1.5. Інклюзивність приміщень стоматологічної клініки	23
1.6. Інженерне обладнання приміщень стоматологічної клініки.....	25
1.7. Художньо-композиційні рішення інтер'єру приміщень стоматологічної клініки	28
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ В ЗАДАНИХ УМОВАХ	33
2.1. Підбір та аналіз аналогів за темою проєктування інтер'єру стоматологічної клініки	33
2.2 Аналіз потреб та вимог користувачів (цільової аудиторії) стоматологічної клініки	43
2.3. Характеристика обраного об'єкту дизайн-проєктування.....	44
2.4 Вихідні дані та технічне завдання до проєктування. Архітектурна ситуація. Перспективи функціонального перепланування.	46
2.5. Обґрунтування концепції дизайн-проєкту інтер'єру стоматологічної клініки	50
Висновки до розділу 2.....	52

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ	54
3.1.Перепланування існуючого приміщення. Демонтаж та монтаж перегородок.	54
3.2. Розташування меблів та обладнання. Планувальні рішення	57
3.3. Плани розведення інженерних комунікацій. Робочі креслення	58
3.4. Перспективні зображення об'єкту. Візуалізації	64
Висновки до розділу 3	64
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	70
Додаток А	Ошибка! Закладка не определена.
Додаток Б	Ошибка! Закладка не определена.
Додаток В	104

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасне суспільство все більше усвідомлює важливість якісної стоматологічної допомоги, і попит на якісні медичні послуги зростає. У зв'язку з цим, конкуренція між клініками стає дедалі жорсткішою. Кожна стоматологічна установа прагне запропонувати не лише високий рівень медичних послуг, але й створити унікальний та комфортний простір для своїх пацієнтів.

У сучасних умовах якісний дизайн інтер'єру стоматологічної клініки відіграє важливу роль у формуванні позитивного іміджу закладу. Пацієнти очікують не лише професійного лікування, але й комфортного середовища, де вони можуть почуватися спокійно та розслаблено. Це, своєю чергою, впливає на їхню лояльність та бажання звертатися до клініки повторно. Таким чином, продуманий дизайн простору стає інструментом для залучення та утримання клієнтів.

Крім того, зручне та ергономічне планування приміщень позитивно впливає на ефективність роботи медичного персоналу. Стоматологи та інші працівники клініки потребують оптимально організованого робочого середовища, що сприяє підвищенню їхньої продуктивності та якості обслуговування пацієнтів. Відтак, інвестування у дизайн інтер'єру клініки є стратегічно важливим кроком для досягнення довгострокового успіху та конкурентних переваг на ринку медичних послуг[1].

Мета дослідження полягає в розробці комплексних дизайнерських рішень, що відповідають функціональним і естетичним вимогам сучасних стоматологічних клінік, на основі аналізу сучасних тенденцій в проектуванні медичних установ, оцінки потреб цільової аудиторії, а також вивчення ергономічних, технічних і технологічних аспектів, що сприяють підвищенню якості і комфорту послуг як для пацієнтів, так і для персоналу.

Завданням даної кваліфікаційної роботи є:

1. Провести аналіз наукових джерел та нормативних вимог, пов'язаних з дизайн-проектуванням стоматологічних клінік.
2. Дослідити функціонально-планувальні аспекти організації простору стоматологічної клініки.
3. Встановити вимоги до меблювання, медичного та інженерного обладнання приміщень клініки.
4. Проаналізувати світовий та вітчизняний досвід у галузі дизайн-проектування стоматологічних клінік.
5. Визначити вихідні дані, провести аналіз об'єкту та сформулювати технічне завдання для проектування.
6. Розробити дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки в сучасному стилі.

Об'єкт дослідження: Інтер'єр стоматологічної клініки.

Предмет дослідження: функціонально-планувальні, художньо-естетичні, композиційні та технологічні рішення.

Для досягнення встановлених цілей та успішного виконання проекту дизайну інтер'єру стоматологічної клініки будуть використані такі **методи дослідження:**

1. Аналіз літературних джерел та веб-ресурсів: ретельне вивчення поточних тенденцій і новаторських рішень в дизайні інтер'єрів стоматологічних клінік, зокрема аналіз наукових статей, спеціалізованих журналів і авторитетних веб-ресурсів.
2. Огляд та аналіз досвіду відомих дизайнерів і архітекторів: дослідження реалізованих проектів та практик провідних фахівців у сфері дизайну стоматологічних клінік, що дозволить інтегрувати найефективніші підходи та рішення.
3. Вивчення особливостей планування приміщень: розробка оптимальної конфігурації меблів та декоративних елементів, з урахуванням

специфіки планування стоматологічної клініки та вимог до функціонального зонування.

4. Аналіз колірної гами та освітлення: дослідження впливу кольорових рішень та освітлення на психологічний і емоційний стан пацієнтів і персоналу з метою створення гармонійного та затишного простору.

Наукова цінність в контексті дизайн-проєкту стоматологічної клініки полягає у застосуванні передових наукових досліджень та інноваційних підходів для створення оптимального середовища, яке сприяє як естетичному задоволенню, так і психологічному комфорту для пацієнтів та персоналу. Це включає в себе аналіз ергономіки, впливу кольору та освітлення на емоційний стан, а також використання новітніх технологій для покращення функціональності та забезпечення високого рівня обслуговування.

Практична цінність розробки даного дизайн-проєкту стоматологічної клініки полягає в його потенційній використовуваності як довідника для організації та модернізації стоматологічних закладів. Цей проєкт може стати важливим інструментом для досягнення оптимальної функціональності та комфорту як для пацієнтів, так і для медичного персоналу. Шляхом врахування ергономічних та технологічних аспектів, він сприятиме підвищенню ефективності медичної практики та задоволенню потреб сучасного клієнтського базису. Такий проєкт може стати корисним інструментом для планування ремонтних робіт чи створення нових стоматологічних клінік, забезпечуючи оптимальні умови для надання медичних послуг, а також створюючи привабливий та сучасний імідж, що привертає та утримує клієнтів.

Апробація результатів: Результати виконаного дослідження апробовані в участі XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Theoretical methods of research of the latest problems» яка проходила з 27 по 29 травня 2024р. у Празі, Чехія.

Публікації: Основні результати даної кваліфікаційної роботи було опубліковано: у тезах XXI Міжнародної науково-практичної конференції «Theoretical methods of research of the latest problems» (2024 р.):

БУЛГАКОВА Тетяна, КОТЕЛЬНИКОВА Дарина СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЄКТУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ КЛІНІК

(Додаток А)

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ

СТОМАТОЛОГІЙ ТА МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

1.1. Нормативні вимоги до проєктування інтер'єру приміщень стоматологічних клінік

Нормативні вимоги до проєктування інтер'єрів приміщень стоматологічної клініки включають у себе комплекс правил, стандартів та рекомендацій, які визначають обов'язкові вимоги та норми, які повинні бути враховані при розробці дизайну інтер'єру стоматологічної клініки. Ці вимоги спрямовані на створення безпечного, функціонального та естетичного середовища для клієнтів і персоналу клініки . [1] Основні аспекти нормативних вимог включають:

1. Зонування приміщення: Норми визначають обов'язкове розділення приміщення на функціональні зони, такі як приймальня, робочі зони для персоналу, зони для процедур та інші.

2. Вимоги до безпеки: Вимоги стосуються пожежної безпеки, систем пожежної сигналізації, евакуаційних шляхів, вентиляції та освітлення для забезпечення безпеки клієнтів і персоналу.

3. Гігієнічні норми: Нормативи передбачають дотримання високих гігієнічних стандартів у приміщеннях стоматологічної клініки, включаючи правила стерилізації інструментів та дезінфекції приміщень.

4. Доступність і інклюзивність: Вимоги передбачають створення доступних і комфортних умов для всіх клієнтів, включаючи осіб із обмеженими можливостями.

5. Ергономіка і зонування робочого місця: Норми враховують зручність робочих місць для персоналу, включаючи розташування обладнання і меблів.

6. Вимоги до матеріалів і обладнання: Визначаються вимоги до вибору матеріалів для оздоблення та меблів, з урахуванням їхньої якості і естетичного вигляду.

7. Освітлення та звукоізоляція: Норми встановлюють вимоги до освітлення приміщень клініки та звукоізоляції для забезпечення комфорту та приватності клієнтів.

8. Екологічні стандарти: Вимоги включають у себе дотримання екологічних стандартів та використання екологічно чистих матеріалів.

Нормативні вимоги до проєктування інтер'єрів приміщень стоматологічної клініки є важливим етапом при розробці дизайну. Вони допомагають забезпечити безпеку клієнтів та персоналу, створити комфортну атмосферу, відповідну естетичним та функціональним вимогам. Одним з головних аспектів проєктування стоматологічної клініки є дотримання санітарних норм та правил [1]. Це охоплює забезпечення належного клімату, достатньої освітленості, вентиляції та використання відповідних матеріалів, які легкі у догляді та перешкоджають розмноженню бактерій та грибків. Наслідуючим аспектом є просторове планування стоматологічної клініки. Воно повинне бути грамотно організоване, з урахуванням функціональних потреб різних зон. Також важливо забезпечити належну приватність клієнтів і дотримуватися просторових норм безпеки.

Особлива увага також приділяється вибору кольорової палітри та внутрішньому оформленню клініки. Кольорова гамма повинна бути затишною, приємною та здатною створювати позитивну атмосферу для клієнтів. Меблі та декоративні елементи повинні відповідати загальному стилю і концепції стоматологічної клініки, створювати відчуття гармонії та елегантності. Дизайнер повинен забезпечити зручність та комфорт для клієнтів та персоналу, розміщуючи меблі та обладнання відповідно до їх потреб та рухових шаблонів [17].

Надалі, можна також звернути увагу на деталі та акценти у дизайні стоматологічної клініки. Важливо використовувати декоративні елементи і акценти, які доповнюють загальний стиль і підкреслюють концепцію клініки. Це можуть бути розкішні освітлювальні прилади, художні картини на стінах, цікаві текстильні вироби або витончені деталі декору. Важливо не перевантажувати простір, але розташовувати такі елементи майстерно, щоб вони здатні були привернути увагу та створити вишукану обстановку.

Не слід забувати також про звукову ізоляцію та акустичне оформлення приміщення. Забезпечення приглушеного та спокійного звукового середовища допоможе клієнтам розслабитися під час процедури, а також збереже їх конфіденційність під час особистих розмов з персоналом. Крім того, важливо забезпечити належний доступ для людей з обмеженими можливостями, включаючи безбар'єрне відведення місць та інші адаптації, які полегшують доступ та пересування[32].

У заключенні, при проектуванні дизайн-проєкту стоматологічної клініки, необхідно враховувати нормативні вимоги, які стосуються санітарних норм, безпеки, функціональності та естетики. Відповідний дизайн може створити приємну атмосферу для клієнтів та допомогти клініці залучати та зберігати клієнтелю. Дотримання цих нормативних вимог допомагає забезпечити якісний та безпечний дизайн стоматологічної клініки, що відповідає вимогам клієнтів і регуляторів .

1.2. Функціонально-планувальна організація приміщень стоматологічної клініки

Функціонально-планувальна організація приміщень стоматологічної клініки відіграє вирішальну роль у створенні ефективного, комфортного та безпечного середовища як для пацієнтів, так і для медичного персоналу.

Планування простору повинно враховувати різноманітні аспекти: від зонування та логістики до ергономіки та дизайну.

Перш за все, важливо визначити основні зони клініки: приймальню, очікувальню, лікувальні кабінети, приміщення для стерилізації інструментів, адміністративні та технічні приміщення. Приймальна зона повинна бути просторою та зручною, щоб пацієнти могли легко орієнтуватися. Очікувальня має бути комфортною, з достатньою кількістю сидінь і зонами для дітей. Лікувальні кабінети є ключовими просторами клініки. Вони повинні бути досить просторими для вільного переміщення персоналу та обладнання, а також забезпечувати конфіденційність і комфорт пацієнта. Важливо розмістити обладнання таким чином, щоб забезпечити ергономічну роботу стоматологів. [14] Приміщення для стерилізації інструментів має бути обладнане сучасною апаратурою та відповідати всім санітарним нормам. Також важливо продумати логістику переміщення інструментів між лікувальними кабінетами та зоною стерилізації. Адміністративні та технічні приміщення повинні бути зручно розташовані для співробітників, але водночас не перешкоджати руху пацієнтів. Важливо передбачити достатній простір для зберігання документації та обладнання .

Таблиця 1.1

Функціонально-планувальна організація приміщень стоматологічної клініки

Назва приміщення	Функціональне призначення	Площа	Особливості планування
Вестибюль (зона ресепш та очікування)	Прийом і реєстрація пацієнтів, консультації	10-15 м ²	Великі вікна для природного освітлення, зручні крісла для очікування, інформаційні стенди
Адміністративна частина	Керівництво, бухгалтерія, кадрова служба	5-10 м ²	Приміщення ізольовані від інших, з доступом до Інтернету

Рентгенологічний кабінет	Виконання рентгенологічних досліджень	Від 5 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела іонізуючого випромінювання
Кабінет стоматології	Лікування зубів, порожнини рота	Від 16 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання
Кабінет хірургії	Виконання хірургічних операцій	20-25 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання, кисню
Кабінет ортодонтії	Лікування зубів і щелеп з використанням ортодонтичних апаратів	Від 16 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання
Кабінет терапевтичної пародонтології	Лікування захворювань пародонту	Від 16 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання
Кабінет ортопедії	Виготовлення і встановлення зубних протезів	20-25 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання, обладнання для виготовлення зубних протезів
Кабінет гігієни порожнини рота	Проведення профілактичних заходів	10-15 м2	Приміщення ізольоване від інших, з доступом

			до джерела води, каналізації, електропостачання, обладнання для гігієни порожнини рота
Стоматологічна лабораторія	Виготовлення зубних протезів	20-25 м ²	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання, обладнання для виготовлення зубних протезів
Матеріальне відділення	Зберігання медичних матеріалів	10-15 м ²	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до джерела води, каналізації, електропостачання
Санітарно-технічні приміщення	Туалети, душові	Від 5 м ²	Приміщення ізольоване від інших, з доступом до води, каналізації

Приміщення повинні бути ізольованими від інших, щоб забезпечити приватність пацієнтів. Вони мають бути добре освітлені природним або штучним світлом та оснащені необхідним обладнанням і матеріалами.

Приміщення повинні бути зручними для пацієнтів і медичного персоналу.

При проектуванні стоматологічної клініки необхідно враховувати всі ці фактори, щоб забезпечити комфортне і ефективне обслуговування пацієнтів.

Загалом, планування простору стоматологічної клініки повинне бути спрямоване на оптимізацію робочих процесів, забезпечення високого рівня гігієни та створення приємного середовища для пацієнтів. Кожен елемент планування має бути продуманим, щоб забезпечити максимальну функціональність та комфорт[14].

1.3 Вимоги до основних приміщень стоматологічної клініки

При проектуванні основних приміщень стоматологічної клініки необхідно враховувати вимоги, які забезпечують ефективність роботи, комфорт пацієнтів та високі стандарти гігієни. Основні приміщення клініки включають приймальню, очікувальню, лікувальні кабінети, приміщення для стерилізації, адміністративні та службові приміщення (за потреби, зважаючи на обсяги клініки), процедурні та кабінети для досліджень[33].

Приймальня: Приймальня повинна бути просторою і функціональною. Достатньо місця для реєстрації, комфортних крісел та інформаційних стендів. Важливо забезпечити легкий доступ для людей з обмеженими можливостями.

Очікувальна зона: Очікувальна зона повинна бути комфортною та розслаблюючою, з достатньою кількістю сидінь і легким доступом до санітарних приміщень. Можна передбачити зону з журналами, місцем для речей. Важливо передбачити обладнання, по типу апарата для надягання бахіл, санітайзерів та хоча б одного загально доступного смітника.

Лікувальні кабінети: Кабінети повинні бути достатньо просторими для зручного розміщення стоматологічного крісла, обладнання та руху персоналу. Ефективна система вентиляції та освітлення, а також звукоізоляція для забезпечення конфіденційності. Поверхні, стійкі до дезінфекції та легкі у догляді.

Правильне розміщення для запобігання перехресного забруднення.

Адміністративні приміщення: Достатньо місця для робочих станцій, архіву медичних записів та зберігання документації. Забезпечення конфіденційності інформації пацієнтів.

Службові приміщення: Приміщення для персоналу з місцем для відпочинку та прийому їжі. Окремі санітарні приміщення для персоналу та пацієнтів.

Усі приміщення повинні бути розроблені з урахуванням норм безпеки, гігієни, ергономіки та діючих ДБН на території країни в якій планується реалізація проєкту[7].

1.4 Меблювання та обладнання приміщень стоматологічної клініки

Меблювання та обладнання приміщень клініки відіграють ключову роль у забезпеченні комфорту, функціональності та естетики простору. Вдало підібране обладнання та меблі не лише сприяють ефективній роботі медичного персоналу, але й створюють приємну атмосферу для пацієнтів, залишаючи у них позитивне враження від відвідування клініки[3].

У приймальній зоні важливо мати стійку реєстрації, яка була б не тільки функціональною, але й стильною, відповідаючи загальному дизайну клініки. Комфортні крісла або дивани в очікувальній зоні створюють затишну атмосферу, а наявність журнальних столиків та інформаційних буклетів надає додатковий комфорт. Лікувальні кабінети потребують особливої уваги при виборі меблів та обладнання. Центральним елементом кабінету є стоматологічне крісло, яке повинно бути комфортним для пацієнта та ергономічним для лікаря. Важливо забезпечити наявність якісного освітлення, луп, рентгенівського обладнання, а також достатньо місця для зберігання інструментів та медикаментів. Поверхні мають бути легкими для очищення та дезінфекції, щоб відповідати санітарним нормам.

Приміщення для стерилізації повинно бути оснащено автоклавами, ультразвуковими ваннами для очищення інструментів та іншим необхідним обладнанням для забезпечення безпеки пацієнтів і персоналу.

Адміністративні та службові приміщення мають бути обладнані комфортними робочими столами та кріслами, шафами для зберігання документації, а також комп'ютерним обладнанням для ведення медичних записів

та управління клінікою. Це сприятиме ефективній організації роботи і забезпеченню високого рівня обслуговування пацієнтів.

Інтер'єр сучасного стоматологічного кабінету має бути зручним, стерильним, естетичним. Поставленим вимогам до дизайну стоматологічної клініки відповідають декілька сучасних стилів. Мінімалізм – найкраще стилістичне рішення для медичного центру. [27]

Запропонований проєкт втілює ознаки мінімалізму повністю. В приміщеннях — велика кількість вільного простору, дуже просте декорування, сучасні багатофункціональні меблі. Кожна річ в інтер'єрі стоматологічного кабінету виконує певні функції. В мінімалізмі немає зайвих предметів, безсенсовного декору (рис .1.1, 1.2).

Рис. 1.1.

Рис. 1.2

Нейтральне забарвлення стін дозволяє підсвідомо зменшити напругу та страх. Тому сучасні дизайнери пропонують використовувати «домашнє» меблювання та «теплі» декор стін і стелі. [11] При виборі оздоблювальних матеріалів для кімнат очікування слід віддати перевагу теплому бежевому кольору, світлому та не яскраво текстурованому дереву. М'які, так звані «теплі» стіни сприяють зниженню відчуття страху та заспокоєнню психіки пацієнтів, які готуються до відвідування стоматолога.

Інноваційним рішенням дизайну стоматологічних клінік є відмова від невеличких кабінетів. Простір приміщення можна поділити прозорими перегородками зі скла. Поверхні скла декорують зображеннями – малюнками та контурами, природними мотивами, квітами. Скляні прозорі стіни зонують простір, підвищуючи довіру пацієнтів та створюючи відчуття відкритості і світлості, що сприяє комфортній атмосфері у клініці.

Світло в поєднанні з полірованими поверхнями створює яскравий фантастичний дизайн. Штучне освітлення акцентує предмети інтер'єру

стоматологічного кабінету та доповнюється природним сонячним світлом, яке поступає через вікна з вулиці.

Дизайн стоматологічної клініки доповнюють панорамними вікнами. Вид на вулицю або найближчий парк будуть прикрашати приміщення. Замість штучних зображень навколо – «природні малюнки» в великих вікнах. Панорамні отвори створюють відчуття довіри. Вони декорують та налагоджують на позитив.

Загалом, при виборі меблів та обладнання для стоматологічної клініки необхідно враховувати не тільки їхню функціональність і ергономічність, але й естетику, яка відповідає загальному дизайну та концепції клініки. Це сприяє створенню гармонійного та професійного середовища, яке позитивно впливає на враження пацієнтів та ефективність роботи персоналу[21].

1.5. Інклюзивність приміщень стоматологічної клініки

Інклюзивність приміщень стоматологічної клініки є важливим аспектом, який забезпечує доступність та комфорт для всіх пацієнтів, незалежно від їхніх фізичних можливостей. При створенні інклюзивного середовища в клініці необхідно враховувати ряд факторів, щоб забезпечити, що простір є зручним і доступним для кожного.

Один з ключових елементів інклюзивного дизайну - це безбар'єрний доступ до клініки. Це означає наявність пандусів для візків з кутом нахилу не більше 5°, широких дверей шириною не менше 90 см та просторих коридорів шириною мінімум 120 см, що дозволяє легко переміщатися з допоміжними засобами, такими як візки чи ходунки. [29]

Важливим є також облаштування санітарних приміщень, які повинні бути пристосовані для потреб людей з обмеженими можливостями. Це включає наявність поручнів, достатньо широких кабінок розміром мінімум 150 см на 150

см та спеціальних сидінь. Такі санітарні приміщення повинні забезпечувати безпечний і зручний доступ для всіх пацієнтів.

У лікувальних кабінетах важливо забезпечити достатній простір навколо стоматологічних крісел для зручного доступу візка. Також слід врахувати висоту обладнання та меблів, щоб вони були доступні для людей різного росту та тих, хто пересувається на візку.

Додатковим аспектом інклюзивності є врахування потреб людей з сенсорними порушеннями. Це може включати в себе наявність звукових сигналів, тактильних підказок на підлозі для людей з порушеннями зору, а також спокійну кольорову палітру та мінімізацію шуму для створення комфортного середовища.

Забезпечення інклюзивності в стоматологічній клініці не тільки сприяє комфорту та доступності для всіх категорій пацієнтів, але й підкреслює соціальну відповідальність та сучасний підхід до обслуговування клієнтів.

Створення інклюзивного середовища у стоматологічній клініці вимагає не тільки фізичного доступу, але й уваги до деталей, які можуть полегшити відвідування клініки для людей з різними потребами. Це означає, що при проектуванні інклюзивних просторів потрібно думати про широкий спектр аспектів, від візуальних та слухових до тактильних та емоційних.

Візуальна комунікація у клініці повинна бути чіткою та зрозумілою. Великі, чіткі знаки з легко читаним шрифтом та візуальними піктограмами допомагають людям з обмеженими можливостями орієнтуватися по клініці. Система керування чергою, яка включає як візуальні, так і слухові сигнали, допомагає пацієнтам з порушеннями зору або слуху. [30]

Важливо також забезпечити, що вебсайт клініки є доступним для людей з різними потребами. Це включає в себе оптимізацію для екранних читачів, можливість зміни розміру тексту та високий контраст кольорів.

Для пацієнтів з розладами аутистичного спектра або іншими сенсорними чутливостями, клініка може пропонувати спеціальні часи прийому, коли

зменшується кількість стимулів, наприклад, зниження рівня шуму або зменшення інтенсивності освітлення.

Тренування персоналу є ще одним критично важливим аспектом інклюзивності. Співробітники клініки повинні бути обізнані про різні потреби пацієнтів, включаючи тих, хто має обмежені фізичні можливості, а також розуміти, як найкраще надавати підтримку та допомогу.

В цілому, інклюзивність у стоматологічній клініці не обмежується лише фізичними змінами у просторі. Вона включає цілісний підхід до обслуговування, комунікації та взаємодії з пацієнтами, створюючи середовище, де кожен може відчувати себе врахованим та поважаним. Це означає забезпечення доступу до інформації, використання зрозумілої мови, надання підтримки для людей з різними потребами, а також навчання персоналу принципам інклюзивного обслуговування, щоб всі пацієнти, незалежно від їхніх можливостей, почувалися комфортно та захищено.

1.6. Інженерне обладнання приміщень стоматологічної клініки

У цьому розділі ми детально розглянемо інженерне обладнання приміщень стоматологічної клініки, включаючи системи освітлення, вентиляції та кондиціонування, а також водопостачання та каналізацію.

Освітлення: У стоматологічних клініках для загального освітлення приміщень клініки рекомендується використовувати світлодіоди з колірною температурою близько 4000-5000 К. Робочі зони, такі як стоматологічні кабінети, повинні мати освітленість, що відповідає цим параметрам, для точності виконання процедур. [22]

Використання LED-підсвіток з колірною температурою близько 4000-5000 К (нейтральне біле світло) дозволяє забезпечити рівномірне освітлення без мерехтіння і знижує зорову втому, що робить його ідеальним для медичних установ. Світлодіодне освітлення також енергоефективне і має довгий термін

служби, що робить його економічно вигідним. Використання світлодіодного освітлення з колірною температурою близько 4000-5000 К допомагає створити оптимальні умови для роботи персоналу та комфорт для пацієнтів.

Вентиляція та кондиціонування: Вентиляція та кондиціонування грають важливу роль у стоматологічних клініках, забезпечуючи чисте повітря та комфортні умови. Система вентиляції повинна забезпечувати постійний потік свіжого повітря та видалення відпрацьованого, забрудненого повітря. Кондиціонування повинне підтримувати стабільну температуру та вологість для комфорту пацієнтів та персоналу. Використання спліт-систем з фільтрами допомагає забезпечити чисте та комфортне повітря в приміщенні. Доцільним буде використання такого виду обладнання як рекуператор.

Водопостачання та каналізація: Пояснимо вимоги та стандарти, пов'язані з водопостачанням та каналізацією в стоматологічній клініці, зокрема щодо безпеки та ефективності цих систем.

Таблиця 1.2

Інженерне обладнання приміщень стоматологічної клініки

Функціональне призначення приміщення	Освітлення	Вентиляція та кондиціонування	Водогін та каналізація
Зона прийому	Загальне освітлення, акцентне освітлення	Природна вентиляція, кондиціонування	Холодна та гаряча вода, каналізація
Зона очікування	Загальне освітлення, акцентне освітлення	Природна вентиляція, кондиціонування	Холодна та гаряча вода, каналізація
Зона обслуговування	Загальне освітлення, акцентне освітлення, локальне освітлення	Природна вентиляція, кондиціонування	Холодна та гаряча вода, каналізація
Допоміжні приміщення	Загальне освітлення, акцентне освітлення	Природна вентиляція, кондиціонування	Холодна та гаряча вода, каналізація

У клініці використовується різноманітне освітлення для створення комфортної та приємної атмосфери для клієнтів та персоналу. Загальне освітлення забезпечує достатню освітленість для всіх зон клініки. Акцентне освітлення використовується для виділення окремих елементів інтер'єру, таких як картини, скульптури або меблі. Локальне освітлення використовується для освітлення робочих місць майстрів.

Вентиляція та кондиціонування забезпечують комфортний мікроклімат у стоматологічній клініці. Природна вентиляція здійснюється за допомогою вікон та дверей. Кондиціонування використовується для створення комфортної температури та вологості в літній час.

Водогін та каналізація забезпечують подачу води та відведення стоків у стоматологічній клініці. Холодна та гаряча вода використовуються для миття рук, обробки інструментів та проведення деяких процедур. Каналізація використовується для відведення стоків.

У стоматологічній клініці також можуть бути встановлені додаткові інженерні системи, такі як пожежна сигналізація, протипожежна автоматика, система відеонагляду та інші. Ці системи забезпечують безпеку клієнтів та персоналу.

При виборі інженерного обладнання для стоматологічної клініки необхідно враховувати такі фактори:

1. Функціональне призначення приміщення. Освітлення, вентиляція та кондиціонування в різних приміщеннях повинні відповідати їхньому функціональному призначенню.

2. Розмір приміщення. Потужність обладнання повинна бути достатньою для забезпечення комфортних умов у приміщенні відповідної площі.

3. Кількість клієнтів. Кількість обладнання повинна бути достатньою для обслуговування заданої кількості клієнтів.

4. Бюджет. Вартість обладнання може варіюватися в залежності від його типу та виробника.

Важливо, щоб інженерне обладнання було в хорошому стані та регулярно обслуговувалось. Це забезпечить безперебійну роботу обладнання та комфортні умови для клієнтів та персоналу. Загалом, при дизайні велику увагу потрібно приділити інженерному обладнанню, такому як освітлення, вентиляція, кондиціонування, водопостачання та каналізація. Урахування вимог та стандартів у цих системах дозволить створити комфортний та функціональний простір для клієнтів та персоналу. [12]

1.7. Художньо-композиційні рішення інтер'єру приміщень стоматологічної клініки

Художньо-композиційні рішення інтер'єру приміщень клініки відіграють ключову роль у створенні атмосфери, яка сприяє релаксації та впевненості у пацієнтів, а також відображає професіоналізм та ідентичність клініки. Основні елементи художнього оформлення включають колірну палітру, оздоблення стін, меблі, освітлення, а також декоративні елементи, та попри все це визначним і основоположним фактором при формуванні інтер'єру, будь-якого приміщення є розташування перегородок, тобто те з чим матиме справу дизайнер при формуванні композиційних рішень. [20]

Колірна палітра інтер'єру має великий вплив на емоційний стан пацієнтів. Вибір спокійних, нейтральних або пастельних відтінків може створити заспокійливу атмосферу. Зелені та блакитні кольори часто використовуються для внесення відчуття спокою та балансу.

Оздоблення стін може включати в себе як прості, так і більш творчі рішення. Наприклад, використання сучасних обробних матеріалів, арт-об'єктів, а також інформаційних стендів та навігаційних позначок. Важливо, щоб дизайн стін не був надто яскравим або відволікаючим. [18]

Меблі повинні бути не тільки функціональними, але й естетично привабливими. Їх роль в інтер'єрі набагато глибша, ніж просто виконання

утилітарних функцій. Правильно підібрані меблі здатні гармонійно доповнювати загальний стиль приміщення, підкреслюючи його унікальність та естетичну концепцію. Вони повинні забезпечувати комфорт, що є однією з найважливіших характеристик будь-якого інтер'єру. Комфорт сприяє створенню приємної атмосфери, де кожна деталь працює на загальну мету — забезпечення гармонії та зручності для користувачів.

Особливу увагу слід приділити меблям у зонах очікування. Наприклад, крісла та дивани в таких зонах повинні бути максимально зручними, адже люди проводять тут значний час. Окрім цього, вони мають створювати відчуття затишку та спокою, сприяючи розслабленню та зняттю напруги. Ергономічний дизайн, м'які тканини, приємні кольори та форми меблів допомагають досягти цього ефекту. Таким чином, меблі виконують не лише функціональну роль, але й відіграють ключову роль у формуванні естетичного та емоційного сприйняття простору. Освітлення має ключове значення у створенні атмосфери інтер'єру. Використання комбінацій природного та штучного світла може допомогти створити світле та привітне середовище. Важливо також передбачити можливість регулювання інтенсивності освітлення у лікувальних кабінетах.

Декоративні елементи, такі як картини, скульптури або живі рослини, можуть додати інтер'єру особливого шарму та підкреслити унікальність клініки. Це також може включати в себе елементи бренду клініки, такі як логотип або фірмові кольори. [31]

Загалом, художньо-композиційні рішення у дизайні інтер'єру стоматологічної клініки повинні бути гармонійно інтегровані, створюючи середовище, що викликає довіру та відчуття професійності, а також сприяє психологічному комфорту пацієнтів.

Художньо-композиційні рішення в інтер'єрі стоматологічної клініки не лише впливають на естетичне сприйняття простору, але й сприяють створенню позитивної атмосфери, що може значно знизити тривожність пацієнтів. Деталі

дизайну, такі як вибір матеріалів, текстур, а також інтеграція технологічних рішень, грають важливу роль у формуванні загального враження. [16]

Використання натуральних матеріалів як частини дизайну, таких як дерево або камінь, може додати інтер'єру тепла та натуральності. Також важливо звернути увагу на текстури - гладкі поверхні сприяють відчуттю чистоти та порядку, в той час як більш текстуровані матеріали можуть додати затишку. В той же час варто розуміти, що матеріали використані при проектуванні закладів надання медичних послуг мають відповідати санітарним вимогам і Державним будівельним нормам України. Вони мають бути зносостійкі, практичні у використанні, мати задовільні експлуатаційні якості, бути легкими для чищення та витримувати регулярну дезинфекцію. Інтеграція сучасних технологій у дизайн також є важливою. Наприклад, використання інтерактивних екранів або цифрових панелей для навігації чи інформування пацієнтів може створити враження інноваційності та сучасності.

Висновки до розділу 1

У першому розділі досягнуто розуміння специфіки та особливостей у створенні дизайну стоматологічної клініки, що включає в себе інтер'єрні рішення, планування простору, вибір матеріалів та колірну палітру, спрямовані на створення неповторної атмосфери та забезпечення високого рівня обслуговування. У першому розділі було виконано завдання, сформульовані у вступі. Особлива увага була приділена аналізу нормативних вимог, функціональній організації простору, вибору матеріалів та обладнання, колірній палітрі, інклюзивності, інженерному обладнанню та художньо-композиційним рішенням.

Основні висновки першого розділу кваліфікаційної роботи включають наступне:

1. Аналіз нормативних вимог: Було проведено докладний аналіз нормативних вимог та стандартів, пов'язаних з дизайном стоматологічної клініки. Це дозволило визначити обов'язкові вимоги до інтер'єру та функціональності клініки.

2. Функціональна організація простору: Встановлено основні вимоги для створення оптимальної організації простору стоматологічної клініки з урахуванням потреб клієнтів та персоналу. Підкреслено важливість зонування приміщення на робочі області, зони для клієнтів та адміністративні зони, що підвищує комфорт пацієнтів.

3. Вибір матеріалів і обладнання: Було визначено, якими властивостями повинні володіти оздоблювальні матеріали для використання саме в клініках. Зокрема, враховувалися такі характеристики, як висока якість, стильова відповідність і практичність. [19]

4. Інклюзивність: Розглянуто важливість інклюзивності приміщень стоматологічної клініки, зокрема забезпечення їх доступності та комфорту для всіх клієнтів, включаючи осіб з обмеженими можливостями.

5. Інженерне обладнання: Розроблено план інженерного обладнання для забезпечення правильного функціонування клініки, включаючи освітлення, вентиляцію та системи безпеки.

6. Художньо-композиційні рішення: Проаналізовано художньо-композиційні рішення для інтер'єру клінік, які здатні відобразити стиль і обрану концепцію.

У результаті проведення аналізу нормативних вимог та стандартів були визначені обов'язкові вимоги до інтер'єру та функціональності приміщень клініки. При розробці оптимальної функціональної організації простору були враховані потреби клієнтів та персоналу, приміщення зонувалися на робочі області, зони для клієнтів та адміністративні зони.

При виборі матеріалів та обладнання були враховані якість, стиль та практичність обраного обладнання. Було розроблено колірну палітру, яка

створює позитивну атмосферу в клініці та відповідає концепції дизайну. Інклюзивність приміщень була застосована, щоб вони були доступні та комфортні для всіх клієнтів, включаючи осіб із обмеженими можливостями. [13]

Отже, в першому розділі успішно відповідає на завдання і надає комплексний підхід до створення дизайну стоматологічної клініки, що відповідає всім вимогам і нормативам, забезпечуючи комфорт та ефективність обслуговування пацієнтів.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ В ЗАДАНИХ УМОВАХ

2.1. Підбір та аналіз аналогів за темою проєктування інтер'єру стоматологічної клініки

Для створення ефективного дизайн-проєкту стоматологічної клініки ми проведемо аналіз досвіду проєктування схожих об'єктів із заданою типологією та стилістикою. Розглянемо аналогічні об'єкти, які вже успішно функціонують, їхні особливості та переваги, а також врахуємо відгуки клієнтів та фахівців у галузі[24].

Рис. 2.1. Логотип мережі клінік “AstraDent”

При аналізі досвіду проєктування схожих об'єктів у галузі стоматологічних клінік на ринку України, звернемо увагу на мережу клінік “AstraDent” (Рис. 2.1.), яка функціонує протягом тривалого часу, що свідчить про їхню стабільність та довготривалу успішну роботу.

Ця мережа має впізнаваний бренд та айдентику, яка включає в себе чітке оформлення клінік та дизайн інтер'єрів з підкресленням професіоналізму та сучасності. [2]

Однією з ключових переваг "AstraDent" є позитивні відгуки від клієнтів, які підкреслюють високу якість медичних послуг та зручність середовища обслуговування. Це вказує на успішне забезпечення комфорту та задоволення потреб клієнтів у процесі лікування.

Аналізуючи досвід “AstraDent”, можна виявити ключові елементи їхнього успіху, такі як ефективне використання простору, зручна організація робочих

зон, якість обладнання та меблів. Ці аспекти стануть цінним джерелом інформації при розробці концепції для нашого проєкту.

Рис. 2.2. Стоматологія “Astra Dent” вул. Велика Васильківська, 25; м.Київ

Варто звернути увагу на особливості їхнього дизайну інтер'єру, що впливають на сприйняття та комфорт клієнтів:

1. Використання світлих, спокійних та теплих кольорів:

"AstraDent" віддає перевагу використанню світлих відтінків, які створюють відчуття простору та затишку. Такі кольори сприяють релаксації та знижують рівень стресу у клієнтів.

2. Якісне обладнання та відповідність нормативам:

Клініки "AstraDent" відзначаються використанням сучасного та високоякісного обладнання, що відповідає всім медичним нормам та стандартам. Це забезпечує ефективне та безпечне надання медичних послуг.

3. Функціональність та зручність приміщень:

Дизайн інтер'єрів "AstraDent" спроектований з урахуванням функціональності та зручності. Робочі зони організовані таким чином, щоб забезпечити максимальний комфорт для пацієнтів та персоналу.

Рис. 2.3. Стоматологія “Astra Dent” вул. Є. Сверстюка, 3-Г; м.Київ

Ще однією конкурентоспроможною клінікою може бути “VerMax”(Рис. 2.4.). Заклад знаходиться у м.Київ, Голосіївський район, вул. Степана Рудницького, 15

Розташування “VerMax” у місті є досить зручним для мешканців цього району та навколишніх територій. З легкою доступністю транспорту та наявністю паркувальних місць.

Рис. 2.4. Логотип клініки “VerMax”

Дизайн інтер'єру: Стильний та сучасний дизайн, який створює відчуття комфорту та дбає про психологічний комфорт пацієнтів. Приміщення організоване з урахуванням зручності для пацієнтів та персоналу, що підвищує ефективність роботи та задоволення клієнтів. [10]

Брендинг: Всі елементи клініки, від логотипу до рекламних матеріалів, відображають однаковий стиль та ідентичність бренду.

Конкурентна перевага:

1. Технологічна передовість: Використання сучасних методів та обладнання відзначається як перевага, що забезпечує високий рівень сервісу та якість лікування.

2. Різноманітність послуг: Широкий спектр медичних послуг привертає різні категорії клієнтів та забезпечує стабільний потік пацієнтів.

3. Якість обслуговування: Висока якість медичних послуг та індивідуальний підхід до кожного пацієнта підсилюють репутацію клініки та роблять її привабливою для клієнтів.

Клініка VerMax має потужний конкурентний потенціал на ринку стоматологічних послуг завдяки своєму сучасному дизайну, широкому спектру послуг та використанню передових технологій. Її естетичний підхід до дизайну та атмосфера комфорту роблять її привабливою для різних клієнтів.

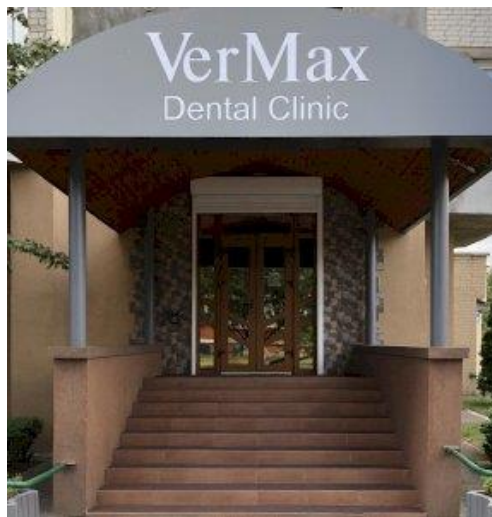

Рис. 2.5. Вхід у стоматологію “VerMax” ; вул. Степана Рудницького, 15

Одним з яскравих прикладів для наслідування на Європейському ринку можна вважати стоматологічну клініку “TRIDENT” , що розташована в місті Бухарест, Румунія.

Представлення послуг та особливостей: TRIDENT чітко визначає свої послуги та особливості, включаючи широкий спектр стоматологічних процедур та використання сучасних технологій. [4]

Рис. 2.6. Вивіска клініки “TRIDENT”

Клініка акцентує увагу на інноваційних методах лікування та високій кваліфікації свого медичного персоналу, що підсилює її авторитет на ринку.

Рис. 2.7. Клініка “TRIDENT”.Стоматологічний кабінет.
м. Бухарест, Румунія

Візуальний ідентифікатор та брендування: TRIDENT має сильний візуальний бренд, що відображається в логотипі, кольоровій палітрі та загальному стилі дизайну. Чистий та сучасний дизайн створює враження надійності та професіоналізму.

Конкурентні переваги: TRIDENT вирізняється на ринку завдяки своїй високій якості обслуговування та використанню передових технологій у лікуванні. Наявність міжнародних сертифікатів та позитивні відгуки клієнтів додають додаткової довіри до клініки.

Наступною можна розглянути клініку «MAVIDENTA» розташовану у місті Стамбул, Турція.

Рис. 2.8. Логотип стоматологічних клінік «Mavidenta»

Інтер'єр та дизайн приміщень:

«Mavidenta» відрізняється від інших стоматологічних клінік своїм яскравим і стильним інтер'єром. Замість типового клінічного середовища, клініка використовує яскраві кольори, цікаві елементи декору та нестандартне освітлення. Використання приємних для очей кольорів та ергономічних меблів створює комфортну атмосферу для клієнтів, що може бути важливим фактором при виборі клініки. [6]

Брендування та ідентичність: Mavidenta має яскравий і впізнаваний бренд, який відрізняється від класичного медичного стилю інтер'єру. Це допомагає клініці привертати увагу та запам'ятовуватися клієнтам.

Унікальний дизайн інтер'єру дозволяє Mavidenta виділятися на ринку та конкурувати з іншими клініками.

Рис.2.9. Клініка “MAVIDENTA”. Зона очікування. м. Стамбул, Турція

Відношення до пацієнтів: Створення комфортної та дружньої атмосфери в інтер'єрі клініки може позитивно вплинути на відношення пацієнтів до клініки та їхній загальний досвід від візиту.

Збалансований дизайн інтер'єру допомагає зменшити стрес та покращити емоційний комфорт пацієнтів під час візиту до стоматолога.

Конкурентна перевага: В контексті конкуренції з іншими стоматологічними клініками, Mavidenta може мати перевагу завдяки своєму унікальному дизайну інтер'єру та яскравому брендуванню.

Пацієнти, які цінують естетичність та комфорт, можуть віддавати перевагу Mavidenta перед іншими клініками, що може допомогти залучити нових клієнтів та зберегти існуючих. [8]

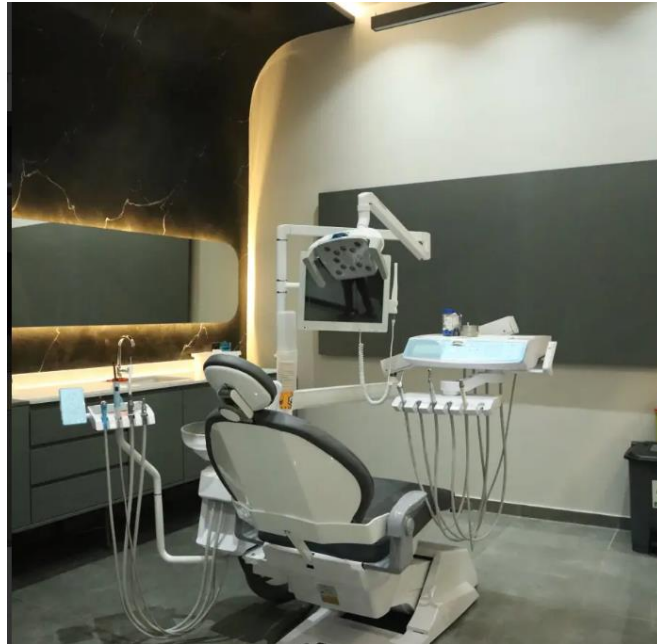

Рис. 2.10. Клініка “MAVIDENTA”. Стоматологічний кабінет.
м.Стамбул,Турція

Загалом, Mavidenta вирізняється на ринку стоматологічних послуг завдяки своєму нестандартному дизайну інтер'єру та яскравому брендуванню. Це дозволяє їй конкурувати з іншими клініками та привертати увагу пацієнтів, які цінують комфорт і естетичність.

І останнім аналогом до нашого проєкту візьмем стоматологічну клініку “Kurtova DENTAL CLINIC”, що знаходиться у місті Дніпро за адресою вул. Квітки Цісик, 10.

Рис. 2. 11. Логотип “Kurtova DENTAL CLINIC”

Розташування клініки в центральній частині міста сприяє легкому доступу для клієнтів та створює додаткову конкурентну перевагу в порівнянні з іншими стоматологічними закладами.

Дизайн інтер'єру:

1. Естетика: Kurtova DENTAL CLINIC відзначається стильним та сучасним дизайном інтер'єру. Використання світлих та приємних кольорів сприяє створенню атмосфери комфорту та розслаблення для пацієнтів.

2. Функціональність: Приміщення клініки має добре продуману планування зон, що сприяє ефективній роботі персоналу та зручності для пацієнтів. Ретельно обрані меблі та обладнання дозволяють оптимізувати робочий процес та забезпечують високий рівень комфорту.

Рис. 2. 12. Клініка “Kurtova DENTAL CLINIC”. м. Дніпро, Україна

Концепція дизайну:

1. Професіоналізм: Дизайн Kurtova DENTAL CLINIC відображає професійність та сучасні стандарти у стоматологічній галузі. Чисті лінії, акцент на деталях та використання якісних матеріалів створюють враження надійності та дбайливого підходу до кожного клієнта.

2. Підходи до пацієнтів: Дизайн клініки відображає увагу до потреб пацієнтів. Зручність та ергономіка обладнання та меблів сприяють забезпеченню комфортного та безпечного оточення для лікування.

Конкурентні переваги:

Унікальність: Сучасний дизайн та увага до деталей дозволяють клініці виділятися серед конкурентів. Високий рівень комфорту та професіоналізм персоналу привертають нових клієнтів та сприяють збереженню постійної клієнтської бази.

Загалом, Kurtova DENTAL CLINIC відзначається не лише стильним дизайном та сучасною концепцією, а й високим рівнем функціональності та зручності для пацієнтів, що робить її конкурентоспроможною на ринку стоматологічних послуг.

Після аналізу та оцінки досвіду функціонування клінік "AstraDent" на внутрішньому ринку та TRIDENT на міжнародному ринку, було виявлено ключові елементи успіху, які дозволили цим установам зайняти стабільні та перспективні позиції у сфері стоматологічного обслуговування.

Обрана стильова концепція буде базуватись на адаптації найбільш вдалих аспектів обох клінік до потреб та особливостей нашого проєкту. Основним завданням є створити атмосферу, що відображатиме сучасні тенденції у дизайні інтер'єру та відповідатиме високим стандартам функціональності та естетики.

Естетика та колірна палітра: Планується використання світлих, природніх та теплих відтінків кольорів, що сприятимуть створенню атмосфери спокою та релаксації для клієнтів. Цей підхід базується на успішній практиці "AstraDent", де вдале використання кольорових рішень створює атмосферу довіри та затишку.

Якість та безпека: Дизайн-проєкт передбачає застосування високоякісного обладнання та матеріалів, що відповідають усім медичним стандартам якості та безпеки. Цей аспект відображає досвід TRIDENT та VerMax у використанні передових технологій та високоякісних матеріалів для забезпечення найкращого обслуговування клієнтів.

Функціональність та ергономіка: Концепція враховує ефективну організацію простору та розміщення робочих зон, що ґрунтується на успішному досвіді MAVIDENTA у створенні оптимальних умов для проведення медичних процедур та забезпечення зручності як для клієнтів, так і для персоналу.

Мінімалізм та сучасність: Стильова концепція також відзначається сучасним підходом до дизайну, використанням мінімалістичних форм та сучасних елементів, що допоможе створити враження інноваційності та передовості нашої клініки.

Загалом, базуючись на досвіді вже реалізованих подібних закладів можна відзначити, що успіх дизайн-проєкту ґрунтується на вдалому поєднанні передових технологій, сучасного дизайну та уважного врахування потреб клієнтів, що дозволить створити привабливий та функціональний простір для надання стоматологічних послуг[8].

2.2 Аналіз потреб та вимог користувачів (цільової аудиторії) стоматологічної клініки

Аналіз потреб та вимог користувачів є важливим етапом у визначенні стратегії дизайну стоматологічної клініки. Для забезпечення максимального відповідності вимогам клієнтів, було проведено глибоке дослідження[9].

Під час аналізу потреб користувачів, було звернено увагу на такі аспекти:

1. Комфорт та зручність
2. Якість медичних послуг
3. Естетика та дизайн
4. Безпека пацієнтів
5. Середньостатистична цільова аудиторія та їхні потреби в проєктуванні клініки

Клієнти:

Вікова категорія: Від 16 до 60+ років.

Сімейний стан: Різноманітний, включаючи одиноких, одружених, з дітьми та без них.

Соціальний статус: Різноманітний, від робітників до підприємців та фахівців.

Потреби в лікуванні: Різноманітні, включаючи профілактичні медичні огляди, лікування карієсу, протезування, ортодонтичні послуги тощо.

Очікування від клініки: Комфортні умови очікування, ефективне та безболісне лікування, доброзичливий та професійний персонал, сучасне обладнання та методи лікування.

Працівники клініки:

Стоматологи та медичний персонал

Вікова категорія: Від 25 до 60 років.

Спеціалізація: Стоматологи, асистенти, гігієністи.

Потреби: Зручні робочі місця, ергономічне розташування обладнання, наявність необхідного медичного обладнання та інструментів, доступ до медичних даних та історій хвороб пацієнтів.

Адміністративний персонал:

Вікова категорія: Від 20 до 50 років.

Потреби: Зручна та функціональна рецепція, системи управління клінікою (термінали для запису на прийом, облік пацієнтів тощо), комфортні умови праці.

2.3. Характеристика обраного об'єкту дизайн-проектування

Приміщення, розташоване на вулиці Сікорського 4-В, у місті Києві, в районі Зелений Острів 2. (Рис. 2.13.;2.14.)

Привертає увагу як потенційне місце для створення стоматологічної клініки. Знаходячись на першому поверсі житлового будинку, воно має зручне розташування для медичного закладу, легкий доступ для клієнтів та можливості для комерційного розвитку.

Рис. 2.13

Рис 2.14

Загальна площа приміщення становить близько 100 квадратних метрів, що дозволяє створити комфортну та функціональну обстановку для роботи стоматологічного центру.

Раніше цей простір використовувався як аптека та косметологічний кабінет. Попереднє використання приміщення має свої особливості, які потрібно врахувати при розробці дизайн-проекту. Наприклад, аптечні полиці можуть бути перетворені на рецепційний стіл або інші функціональні зони, а освітлення косметологічного кабінету може стати в нагоді для медичних кабінетів.

Орієнтоване на комерційний успіх, це приміщення має потенціал стати центром здоров'я та краси для місцевої громади. Зручне розташування та легкий доступ забезпечать постійний потік клієнтів, а ефективне використання простору дозволить максимально задовольнити їхні потреби.

Перед розробкою дизайн-проекту важливо провести докладний аналіз приміщення, його стану та можливостей. Це включає в себе огляд структури, вікон та входів, а також оцінку потенційних обмежень і переваг. Планування

кожного елементу інтер'єру повинно бути націлене на створення сприятливого середовища для пацієнтів та комфортних умов для медичного персоналу. [23]

Узагальнюючи, перший крок у розробці дизайн-проекту стоматологічної клініки - це детальний аналіз обраного об'єкту, його потенціалу та можливостей, який визначить подальші кроки у процесі створення комфортного та функціонального простору для надання медичних послуг.

2.4 Вихідні дані та технічне завдання до проєктування. Архітектурна ситуація. Перспективи функціонального перепланування.

Архітектурна ситуація. Початкові дані про приміщення, яке ми розглядаємо для створення стоматологічної клініки, включають наступні архітектурні аспекти:

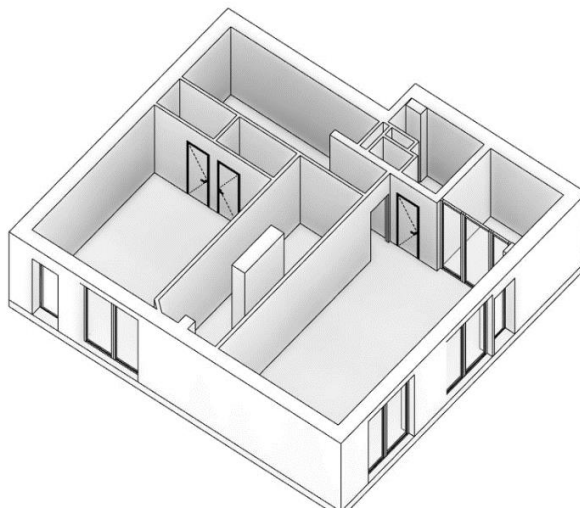

Рис 2.15. 3-Д вигляд приміщення

1. Несуча колона та два входи: Приміщення має несучу колону посередині, яка не підлягає демонтажу, бо є однією зі несучих в даній будівлі. Також присутні два входи, один із яких планується зашити, що визначає локацію основного входу та подальше визначення функціональних зон.

Панорамні вікна: Наявність великих панорамних вікон визначає освітлення та атмосферу приміщення. Важливо врахувати оптимальне

використання природного світла та забезпечити комфорт для пацієнтів та персоналу.

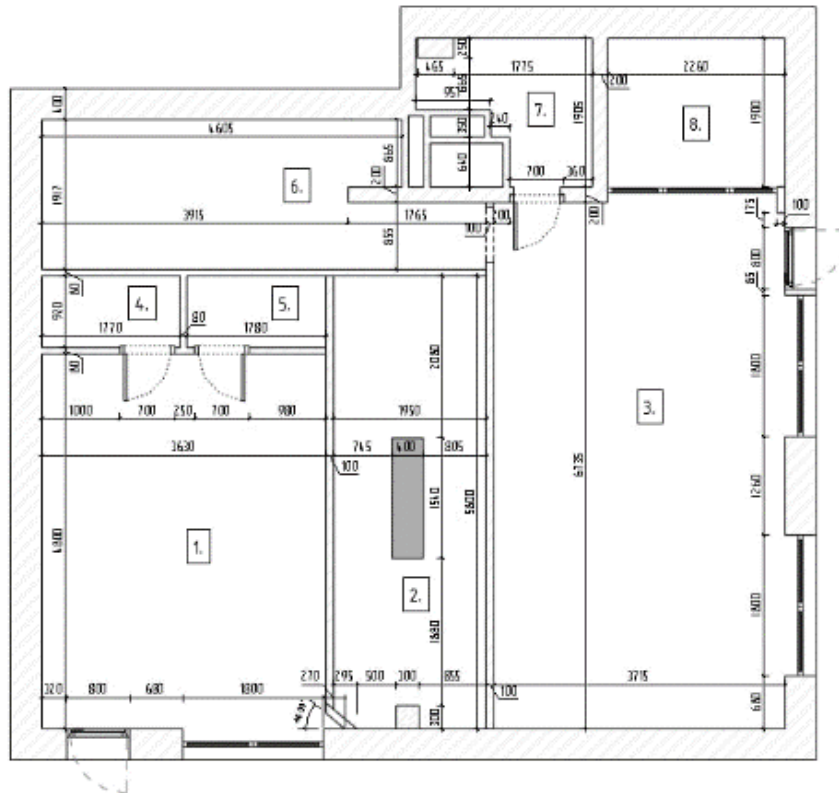

Рис. 2.16. Обмірний план приміщення

Перспективи перепланування та функціонального зонування. Для оптимального використання доступного простору та забезпечення ефективного функціонування стоматологічної клініки, планується наступне:

1. Задіяння невикористаного простору всередині (Рис 2.17): Приміщення містить простір, який раніше залишався невикористаним. Цей простір може бути переоснащений для розміщення додаткових функціональних зон або кабінетів, що розширить можливості клініки.

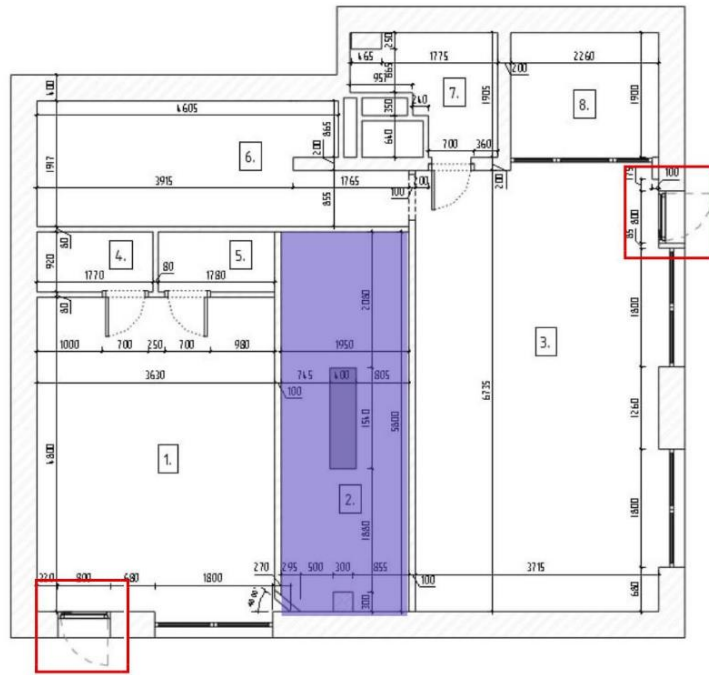

Рис. 2.17.

2. Оптимальне розташування функціональних зон: Планується створення ефективного розташування різних функціональних зон. Включаючи: кабінети для лікарів (безпосереднього прийому пацієнтів), зону очікування, зону рецепції, кімнату для стерилізації і миття інструментів, кімнату для персоналу, процедурну, санвузол.

Важливо врахувати потреби клініки та зручність для пацієнтів та персоналу. Планується максимально використати доступний простір для створення комфортного та функціонального середовища для роботи та обслуговування пацієнтів. Важливо забезпечити зручність розміщення обладнання та меблів.

Основні вимоги до проєктування:

1. Функціональність та ергономіка: Забезпечення ефективного використання простору для стоматологічних кабінетів, зон очікування, рецепції та персоналу. Створення зони роботи, що відповідає потребам медичного персоналу, з урахуванням безпеки та ергономіки.

2. Безпека та гігієна: Використання матеріалів та обладнання, що відповідають медичним стандартам безпеки та гігієни. Забезпечення належного вентиляції та забезпечення санітарних норм.

3. Естетика та комфорт: Створення приємної та затишної атмосфери для клієнтів та персоналу. Використання природного та штучного освітлення для роботи спеціалістів і створення атмосфери комфорту та затишку.

Комфорт це не лише про ергономічне та високоякісне обладнання, а й про загальну атмосферу приміщення. Простір у стоматологічних клініках відіграє ключову роль у створенні позитивного психологічного середовища для пацієнтів. Важливість дизайну інтер'єру полягає в тому, щоб забезпечити комфорт та зручність, знизити рівень стресу та тривоги, а також підвищити загальний рівень задоволення від візиту до стоматолога. [28]

4. Технологічність та інновації: Впровадження сучасних медичних технологій та обладнання для покращення якості медичного обслуговування. Використання інноваційних рішень у дизайні та управлінні клінікою для підвищення ефективності та зручності обслуговування.

Функціональні зони та їх особливості:

1. Стоматологічні кабінети: Забезпечення ефективного розміщення обладнання та матеріалів для проведення медичних процедур. Створення комфортних умов для пацієнтів під час лікування.

2. Зона очікування: Створення затишного та комфортного простору для пацієнтів під час очікування прийому.

3. Рецепція та адміністративна зона: Організація функціональної рецепції для реєстрації та прийому клієнтів.

4. Комфортні умови для адміністративного персоналу.

5. Персональні приміщення для персоналу

6. Зона відпочинку та кухня для персоналу

7. Зона для зберігання особистих речей

8. Стерелізаційна

9. Процедурна

2.5. Обґрунтування концепції дизайн-проекту інтер'єру стоматологічної клініки

Після проаналізованого досвіду існуючих стоматологічних клінік було сформовано оптимальну стильову концепцію для нового дизайн-проекту на основі стилю мінімалізм. Концепція стоматологічної клініки в цьому стилі базується на психофізіологічних принципах сприйняття простору та середовища. Мінімалістичний дизайн інтер'єру сприяє зниженню візуального шуму та надмірного стимулювання, що може виникати в умовах клінічного середовища. Він покращує відчуття простору та повітряності завдяки використанню мінімальної кількості декору та меблів, що впливає на зручність руху як пацієнтів, так і медичного персоналу. [34]

Основним напрямом стало створення сучасного та затишного інтер'єру, який забезпечує комфорт відвідувачів і ефективність роботи клініки. Тому фокус уваги було спрямовано саме на мінімалізм. Така стилістика в дизайні передбачає використання природних матеріалів, які стимулюють позитивні емоції та сприяють загальному відчуттю комфорту. Природні матеріали, такі як дерево, скло, метал та камінь, мають приємні текстури та кольори, що сприяють релаксації та психоемоційному комфорту пацієнтів. Саме тому, в дизайні клініки переважають світлі відтінки, що візуально розширюють простір і додатково створюють відчуття чистоти та свіжості. [5] Використання плитки під мармур додає інтер'єру елегантності і відсилає до природних матеріалів, що сприяє створенню спокійної та розслаблюючої атмосфери. Природні текстури ще більше підкреслюють зв'язок з природою, що позитивно впливає на духовний спокій. Додатково, в інтер'єрі використовуються металеві елементи. Вони не лише додають сучасного вигляду приміщенню, але й атмосферно нагадують медичний метал, викликаючи відчуття стерильності та безпеки. Металеві

поверхні легко дезінфікуються, що є важливим аспектом для медичних закладів, де гігієна є першочерговим завданням. [26]

Організація простору з урахуванням принципів мінімалізму передбачає ефективне розташування обладнання та меблів для максимізації функціональності та зручності. Чисті лінії, прості форми та мінімальна кольорова палітра сприяють відчуттю організованості та легкості в сприйнятті простору. Тому для покращення психологічного комфорту пацієнтів в інтер'єр включено один з оптимально впливаючих на психіку людини кольорів – синій. Синій колір асоціюється зі спокоєм, стабільністю та безпекою. Він має заспокійливий ефект, знижує тривожність та створює відчуття впевненості, що особливо важливо для стоматологічних клінік, де пацієнти можуть відчувати страх чи занепокоєння перед процедурою.

Дизайн інтер'єру підтримується ретельно продуманою системою підсвіток і декоративним оздобленням стін. Використання LED підсвіток дозволяє створювати м'яке, розсіяне світло, що не тільки підкреслює архітектурні деталі та текстури, але й сприяє загальному комфорту. Декоративне оздоблення стін додає інтер'єру естетичної завершеності, створюючи гармонійний і привабливий простір. [25]

Такий підхід до дизайну клініки сприяє створенню спокійної та збалансованої атмосфери, що відповідає вимогам психологічного та ергономічного комфорту. Дослідження показують, що мінімалістичний дизайн сприяє зниженню рівня стресу та покращенню загального відчуття благополуччя у пацієнтів, що здійснюють лікування у таких умовах.

Загалом, була розроблена дизайн концепція стоматологічної клініки, яка враховує як естетичні, так і функціональні аспекти, що забезпечують максимальний спокій для пацієнтів та оптимальні умови для роботи медичного персоналу.

Висновки до розділу 2

В процесі дослідження були розглянуті такі аспекти, як архітектурна ситуація приміщення, перспективи перепланування та функціонального зонування, а також визначені технічні характеристики та основні вимоги до дизайн-проекту.

Аналіз об'єктів схожих за типологією та стилістикою, таких як мережа стоматологічних клінік "AstraDent" на внутрішньому ринку та клініка "TRIDENT" на міжнародному, дозволив зрозуміти та врахувати найкращі практики в дизайні та функціонуванні подібних установ.

Аналіз потреб та вимог користувачів, а також цільової аудиторії надав можливість чітко визначити пріоритети та необхідність реалізації певних функціональних та естетичних рішень у дизайні клініки.

На основі отриманих даних було визначено технічне завдання на проектування об'єкта, де були сформульовані основні вимоги до функціональності, безпеки, комфорту та естетики.

У цілому, кваліфікаційна робота дозволила не лише ретельно проаналізувати всі аспекти проектування стоматологічної клініки, а й визначити ключові напрямки реалізації дизайн-проекту, що відповідає потребам клієнтів та сучасним стандартам медичного обслуговування. Результати даної роботи будуть використані для подальшого розвитку та втілення проекту клініки.

Зроблені висновки в другому розділі роботи виявили, що успішне проектування стоматологічної клініки потребує комплексного підходу, що поєднує в собі не лише архітектурні та естетичні аспекти, але й технічні, функціональні та соціальні вимоги. Під час роботи над цим розділом було виявлено важливість врахування потреб користувачів та забезпечення відповідності медичних стандартів та вимог безпеки. Також, було наголошено на значенні створення комфортної та дружньої атмосфери для клієнтів та персоналу.

Крім того, під час аналізу аналогів та аналізу потреб користувачів було виявлено, що успішність клініки в значній мірі залежить від здатності відповісти на потреби ринку та надати високоякісні медичні послуги, а також створити позитивне враження від перебування у приміщенні.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ

3.1. Перепланування існуючого приміщення. Демонтаж та монтаж перегородок.

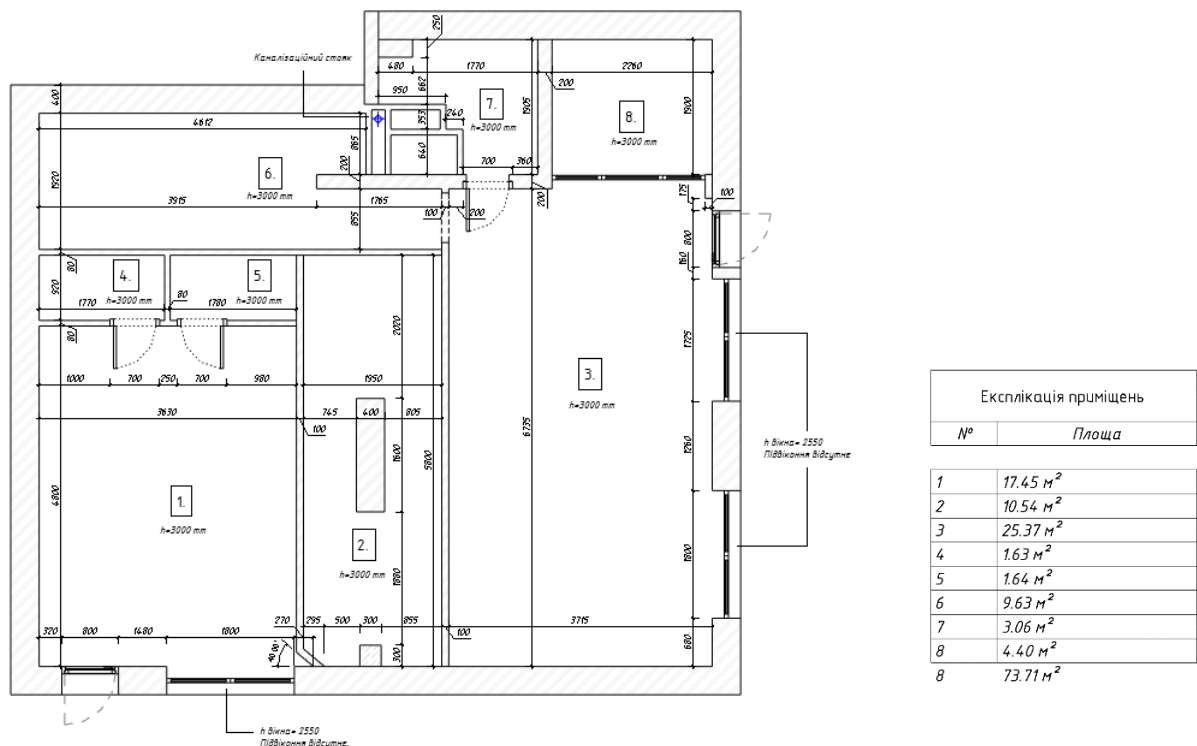

Рис 3.1 Обмірний план

Приміщення має такі технічні характеристики: наявність каналізаційного стояка, розташування якого, згідно з Рис. 3.1, визначає місце встановлення санвузла. Приміщення включає несучу колону, що є важливим елементом конструкції і повинна бути врахована при проектуванні інтер'єру та зонуванні простору. Також варто відзначити наявність двох окремих входів та великі панорамні вікна. Висота стін 3000 мм від рівня брудної підлоги.

Приміщення має свої недоліки та переваги, які будуть усунуті або підсилені при подальшому плануванні простору.

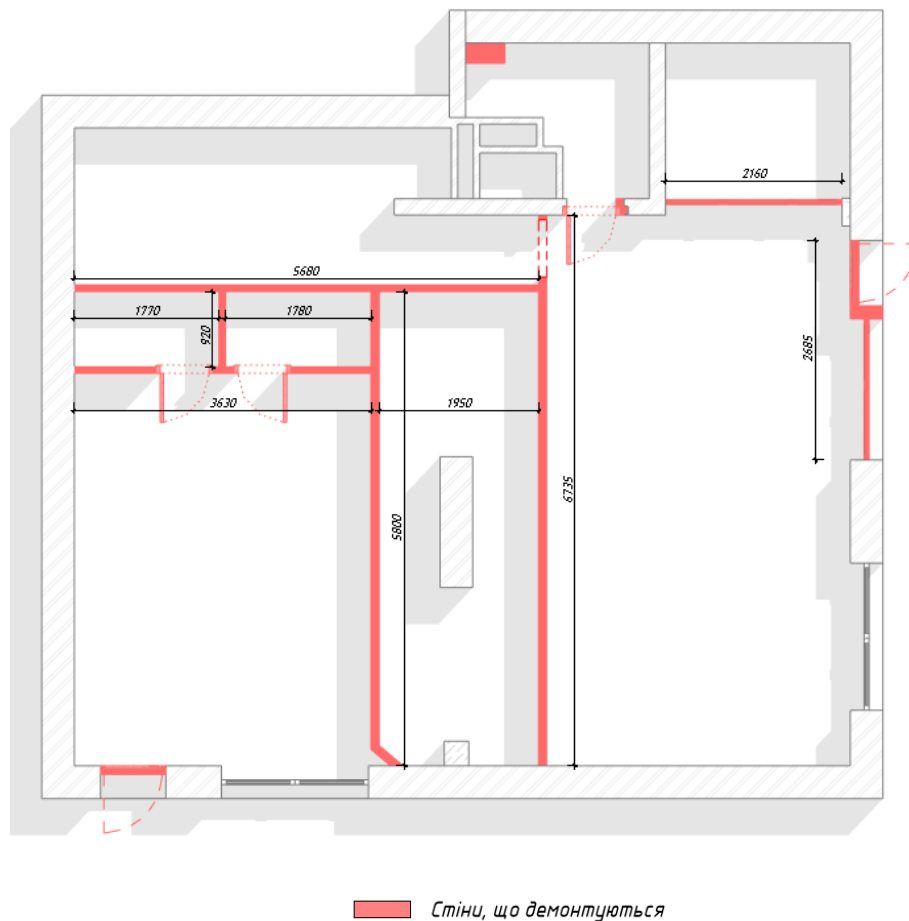

Рис 3. 2 План демонтажу

На Рис 3.2 можна побачити , що проведено демонтаж майже всіх внутрішніх стін, окрім тих, що мають важливе значення для констукції всієї будівлі. Також ціллю є позбутись старих дверей і провести капітальний ремонт приміщення.

Закладено один з вуличних входів, побудований зовнішній тамбур, вибудувано нові перегородки , додатково розширено існуючий проєм в приміщенні. Передбачено встановлення інсталяції. Всі дверні проєми мають ширину 900 мм, що забезпечує інклюзивність всіх приміщень клініки. (Рис 3.3)

Тим самим створено максимально функціональний простір. (Рис 3.4). Маємо два кабінети площею 17.43 м.кв.; 16.29 м.кв., що відповідає вимогам держаних норм, щодо площі приміщень стоматологічних кабінетів.

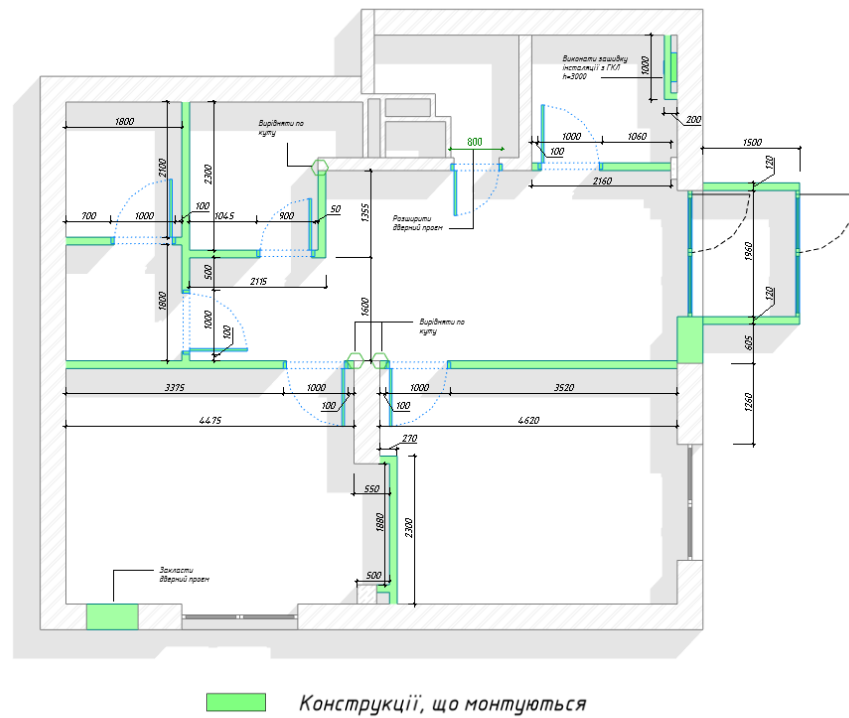

Рис. 3.3. План монтажу

Також зпроектовано простору зону очікування (19.70 м.кв.), що має чітку геометричну форму і дає змогу розташувати все необхідне. Маємо санвузол 4.29 м.кв., стерелізаційну 2.74 м.кв., кімнату для персоналу 5.19 м.кв. і приміщення для рентгену зубів загальною площею 7.02 м.кв.

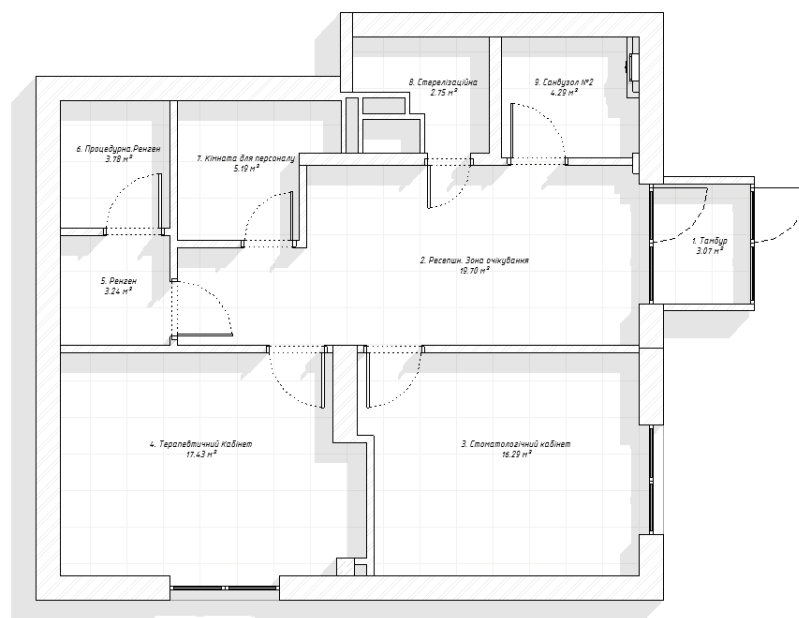

Рис. 3.4. План перепланування

3.2. Розташування меблів та обладнання. Планувальні рішення

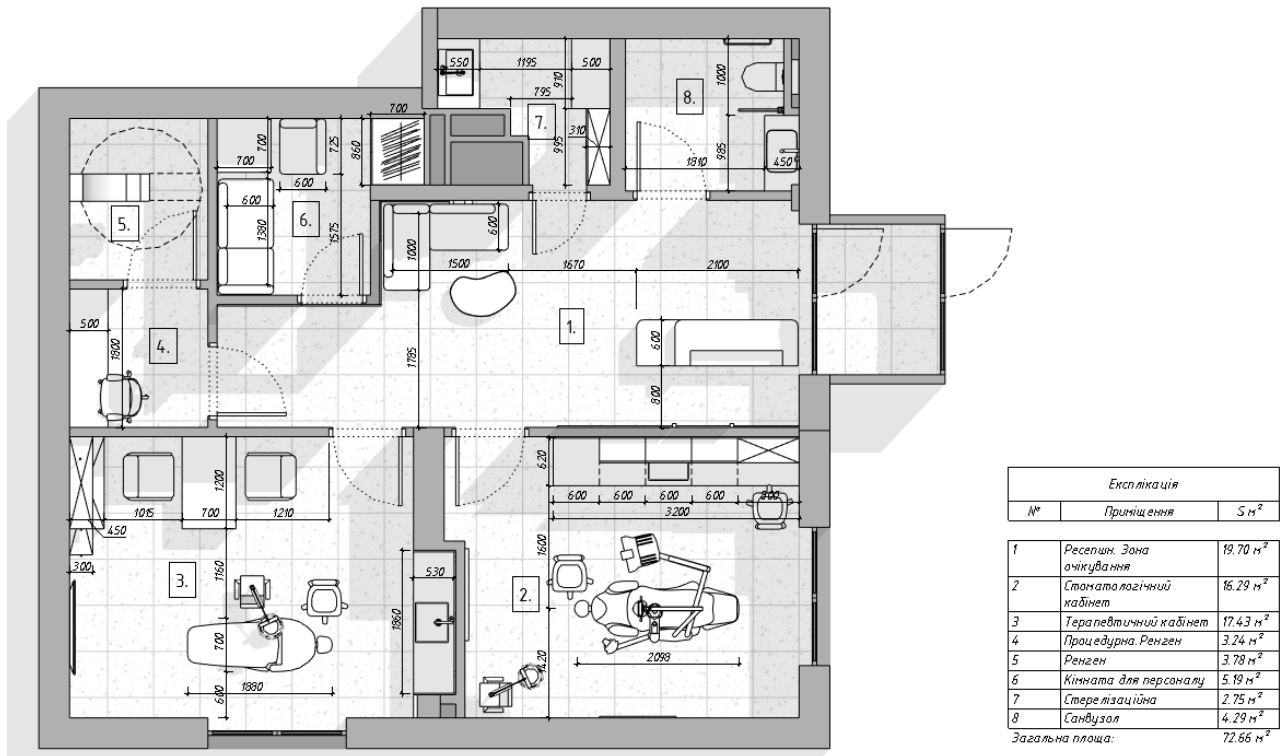

Рис 3.5 План розташування меблів та обладнання

Перепланування приміщення здійснювалося з урахуванням майбутнього розташування меблів і обладнання в клініці, що дозволило максимально ефективно використати доступний простір.

В результаті в кожному кабінеті розміщено стоматологічну установку з достатнім простором для комфортного переміщення навколо неї. Для зберігання документації та необхідного обладнання встановлені шафи, розташовані таким чином, щоб забезпечити легкий доступ до них без порушення робочого процесу. (Рис. 3.5)

Кожен кабінет обладнано доступом до проточної води, що є необхідним для дотримання санітарно-гігієнічних норм та забезпечення високого рівня обслуговування. Великі панорамні вікна забезпечують надходження природного світла, що створює комфортні умови для роботи.

приміщенню естетичний вигляд, що сприяє створенню чистого та привабливого середовища для пацієнтів і персоналу. (Рис 3.6)

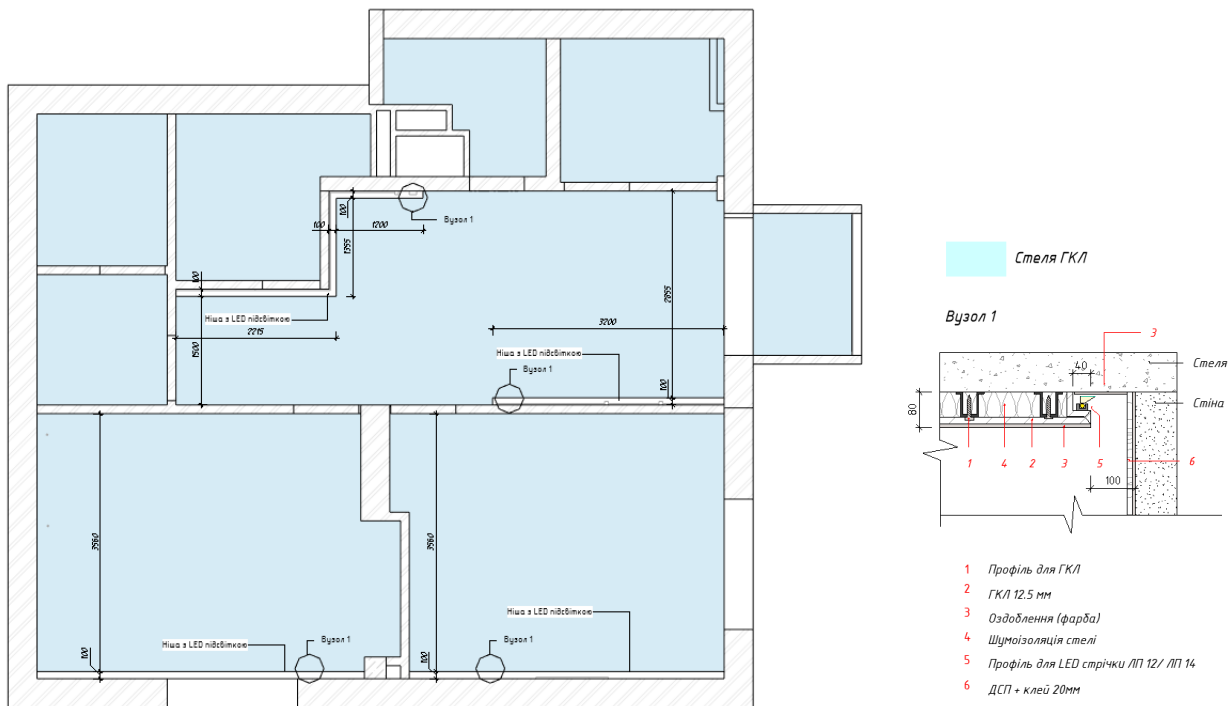

Рис 3.7 План облаштування стелі

Для облаштування стелі було обрано підвісну конструкцію з вологостійкого гіпсокартону (ГКЛВ) товщиною 80 мм. Після монтажу стеля буде пофарбована вологостійкою фарбою, яка добре миється, є гіпоалергенною і стійкою. За рахунок загального пониженого рівня стелі в окремих місцях вздовж стін сформовані ніші (підйоми до 0) для встановлення прихованих LED підсвіток. (Рис 3.7)

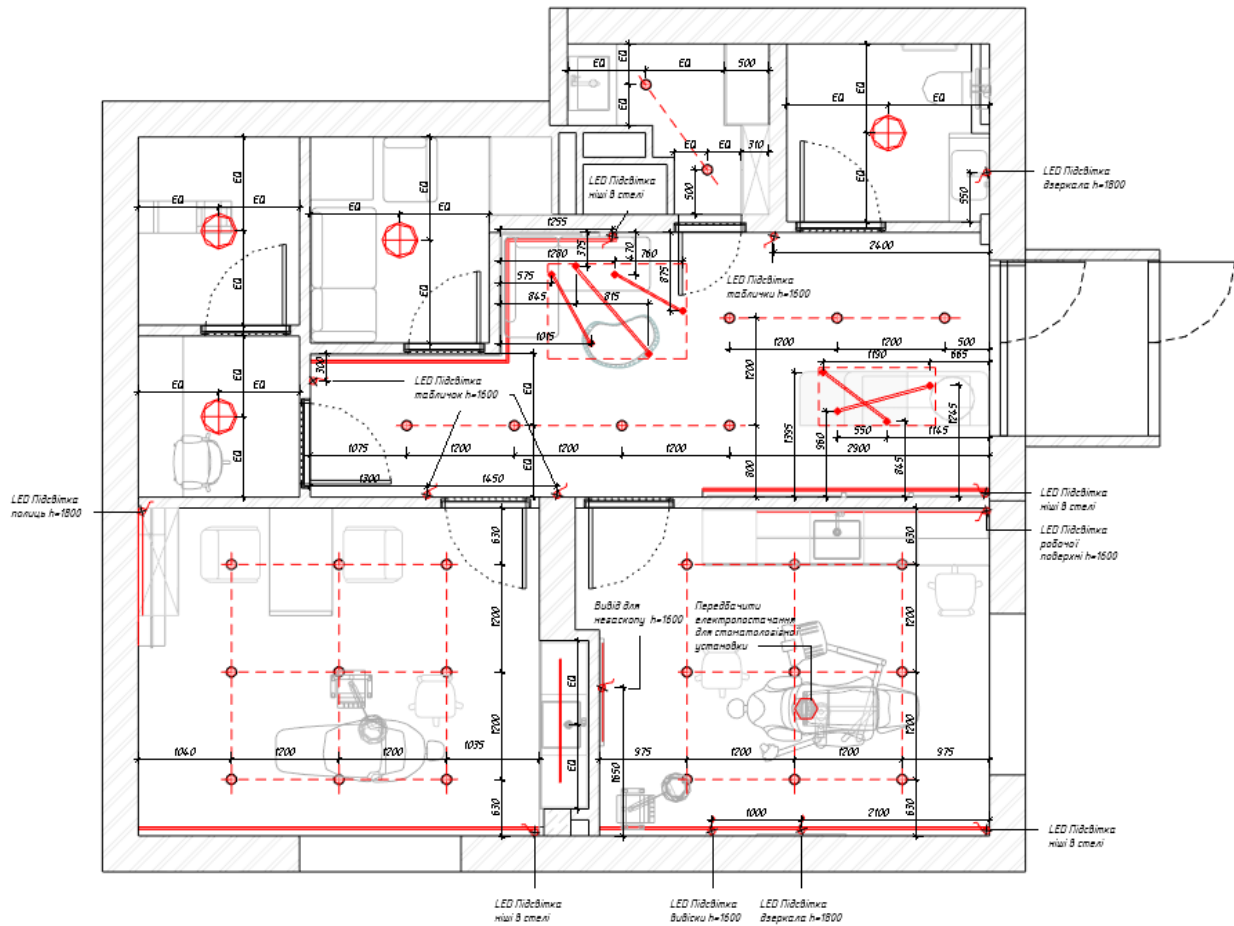

Рис 3.8 План розташування освітлювальних приладів

Освітлення в клініці буде забезпечено за допомогою різних точкових світильників і великої кількості LED підсвіток. LED підсвітки будуть вбудовані в ніші в стелі, що забезпечить рівномірне і м'яке освітлення приміщень. Крім того, планується підсвітка дзеркал та декоративних елементів, що створить додаткові акценти та покращить візуальне сприйняття простору. Таке освітлення забезпечить необхідну яскравість для роботи персоналу та комфорт для пацієнтів. (Рис 3.8)

Для забезпечення зручності та функціональності в клініці було обрано найбільш оптимальне розташування вимикачів. Кожен вимикач розташований на відстані 150 мм від входу в приміщення, за освітлення якого він відповідає. Це дозволяє легко керувати освітленням при вході та виході з приміщення, підвищуючи зручність використання простору для персоналу та пацієнтів.

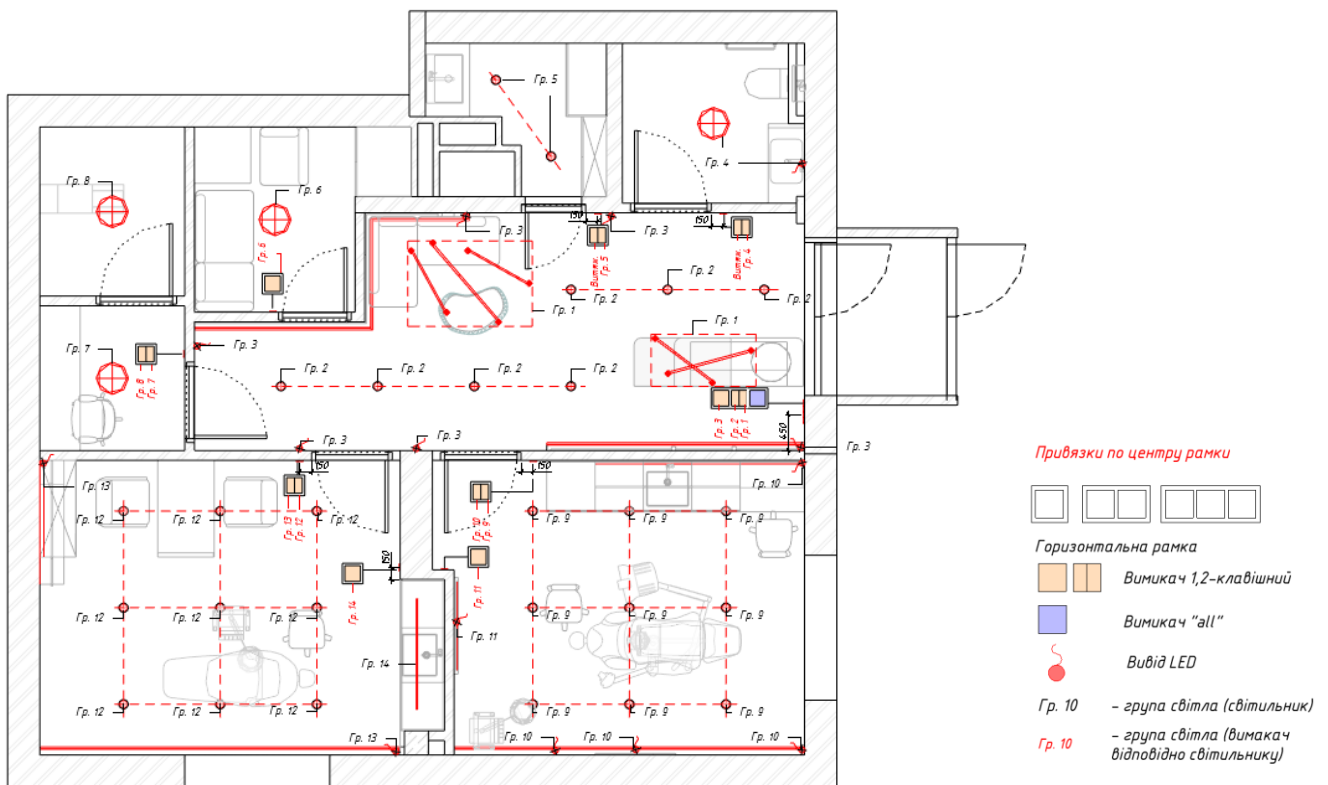

Рис 3.9 План-схема управління освітленням

Освітлення в клініці розділено на управління LED підсвітками та основним освітленням. Окремі вимикачі для LED підсвіток дозволяють регулювати декоративне та функціональне освітлення. Основне освітлення також має власні вимикачі, що дозволяє ефективно контролювати загальну освітленість приміщення. (Рис 3.9)

У зоні ресепшн розташований вимикач "all", який одночасно вимикає все освітлення в клініці. Це забезпечує зручне і швидке вимикання всіх світильників наприкінці робочого дня або в екстрених ситуаціях, що підвищує рівень безпеки та економії енергії.

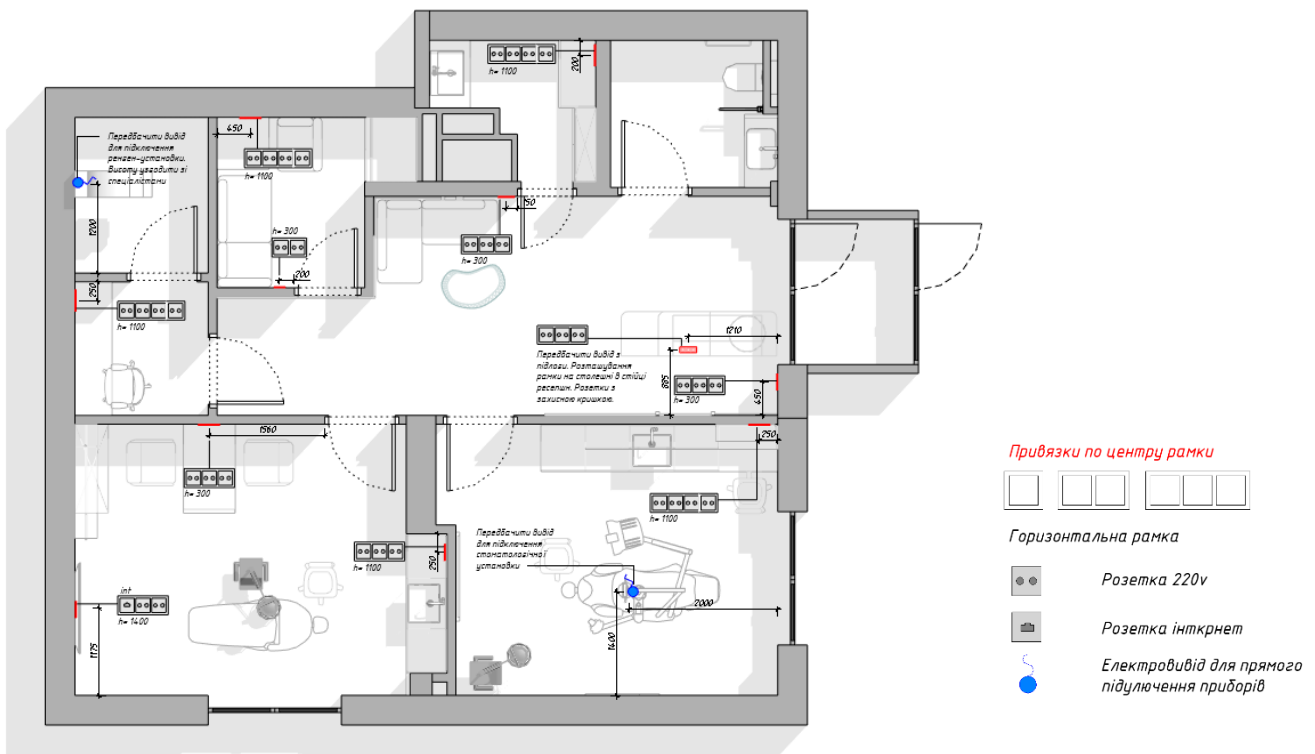

Рис 3.10 План розеток і електровиводів

У кожному приміщенні клініки передбачено достатню кількість розеток для забезпечення зручного доступу до електропостачання. У зоні ресепшн розетки встановлені поруч з робочими поверхнями, що дозволяє легко підключати офісне обладнання, необхідне для ефективного обслуговування пацієнтів і роботи персоналу. У зоні очікування розетки розташовані в доступних місцях, щоб відвідувачі могли зручно заряджати свої мобільні пристрої. (Рис 3.10)

В кожному кабінеті розетки поруч з робочими поверхнями забезпечують зручний доступ до електроживлення для медичного обладнання та інструментів, що сприяє організації ефективного робочого процесу. У стерилізаційній кімнаті розетки встановлені для підключення стерилізаційного обладнання, що гарантує безперервний процес стерилізації медичних інструментів. У кімнаті для персоналу розетки розташовані над столом для кавомашини та іншого кухонного

обладнання, а також біля диванів для зарядки мобільних пристроїв, що забезпечує комфортні умови для відпочинку та роботи.

Ретельне планування розміщення розеток сприяє підвищенню зручності, ефективності та комфорту для персоналу і пацієнтів.

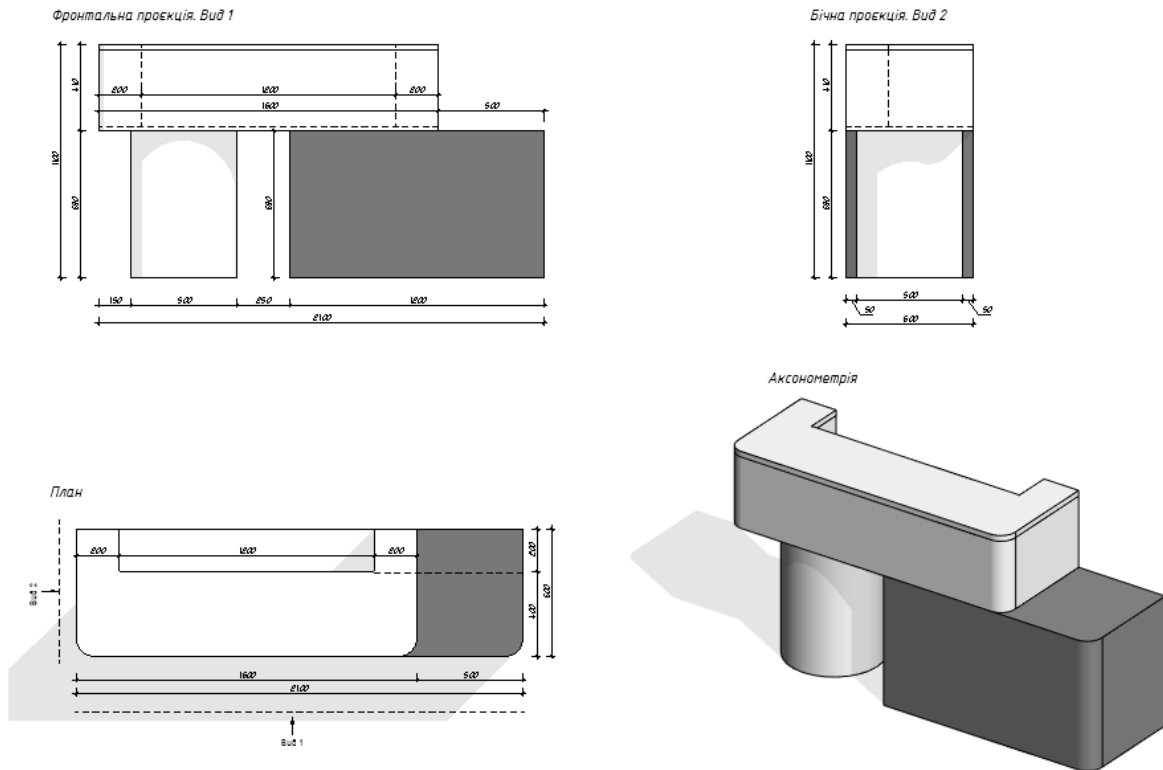

Рис 3.11 Деталь

Для клініки була розроблена стійка ресепшн, що складається з простих геометричних форм, об'єднаних в єдину гармонійну композицію. (Рис 3.11) Такий дизайн не лише підкреслює сучасний стиль інтер'єру, але й створює відчуття порядку та професіоналізму.

Форми будуть поєднуватися і працювати разом завдяки різноманітним текстурам. Хоча на кресленнях текстури ще не видно, їх додавання забезпечить плавний перехід між формами і зробить стійку ресепшн центральним елементом простору. Це поєднання створить гармонійну цілісність, що сприятиме привітній та приємній атмосфері для пацієнтів та відвідувачів.

3.4. Перспективні зображення об'єкту. Візуалізації

Рис. 3.12 Візуалізація

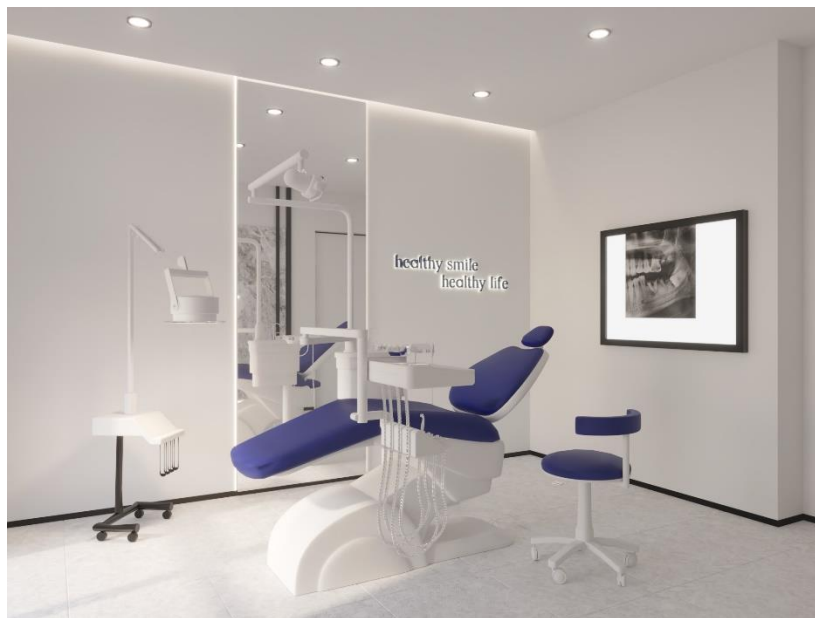

Рис. 3.13 Візуалізація

Висновки до розділу 3

У даному розділі ми детально розглянули технічні креслення для стоматологічної клініки, звертаючи увагу на ключові аспекти планування та дизайну приміщення. Особливу увагу було приділено розташуванню

сантехнічних елементів, таких як каналізаційний стояк, що визначає місце розміщення санвузла, а також наявність несучої колони, яку враховано під час зонування простору.

Перепланування приміщення проводилось з урахуванням майбутнього розташування меблів і обладнання, що дозволило створити функціональні кабінети з комфортним доступом до стоматологічних установок, документальних шаф та природного освітлення. Зона очікування обладнана зручною стійкою ресепшн, диваном і журнальним столом, а санвузол спроектовано з урахуванням потреб усіх відвідувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями.

Особлива увага була приділена вибору матеріалів і елементів інтер'єру. Для підлоги обрано керамограніт під мармур розміром 600х600 мм, що відповідає вимогам гігієни, зносостійкості та естетики. Стеля з опуском з гіпсокартону (ГКЛВ) на , пофарбована вологостійкою фарбою, створює чистий і естетичний вигляд, з нішами для LED підсвіток.

Освітлення організовано за допомогою врізних точкових світильників та численних LED підсвіток, що забезпечують рівномірне освітлення та підсвітку дзеркал і декоративних елементів. Вимикачі розташовані з урахуванням зручності користування. Розетки розміщено у всіх необхідних зонах, включаючи ресепшн, кабінети, зону очікування, стерилізаційну кімнату та кімнату для персоналу, забезпечуючи зручність підключення електроприладів та зарядки мобільних пристроїв.

Завдяки ретельному плануванню та дизайну, клініка буде відповідати всім сучасним вимогам функціональності, зручності та естетики, забезпечуючи комфортні умови для пацієнтів та ефективну роботу персоналу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було всебічно розглянуто та проаналізовано процес дизайн-проектування інтер'єру стоматологічної клініки. Вступна частина роботи окреслила основні завдання та мету дослідження, підкреслюючи актуальність теми в контексті сучасних вимог до медичних закладів.

Перший розділ зосередився на особливостях дизайн-проектування інтер'єру стоматологічних та медичних закладів. Детально розглянуто нормативні вимоги до проектування, функціонально-планувальну організацію приміщень, вимоги до основних приміщень, меблювання та обладнання клініки. Значну увагу приділено інклюзивності приміщень, інженерному обладнанню та художньо-композиційним рішенням інтер'єру, що створюють комфортне та привабливе середовище для пацієнтів і персоналу.

У другому розділі проаналізовано обраний об'єкт дизайн-проектування, охарактеризовано вихідні дані та технічне завдання, включаючи архітектурну ситуацію та перспективи функціонального перепланування. Описано концепцію дизайн-проекту інтер'єру клініки, проведено аналіз потреб і вимог користувачів, визначено технічне завдання, яке враховує специфіку діяльності клініки та очікування пацієнтів.

Третій розділ присвячено розробці дизайн-проекту стоматологічної клініки. Включено перепланування існуючого приміщення, оптимальне розташування меблів та обладнання, плани розведення інженерних комунікацій та робочі креслення. Представлено перспективні зображення об'єкту та візуалізації, що демонструють кінцевий результат проекту.

Загалом, робота продемонструвала комплексний підхід до дизайн-проектування інтер'єру стоматологічної клініки, враховуючи всі аспекти від нормативних вимог до естетичних рішень. Проект відповідає сучасним стандартам, забезпечує зручність і комфорт для пацієнтів і персоналу, створюючи привабливу та функціональну атмосферу медичного закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН В.2.2-10:2022. Заклади охорони здоров'я. Основні положення. Видання офіційне Київ Міністерство розвитку громад та територій України 2022. [Чинний від 01.03.2023].
2. Стоматологічна клініка AstraDent: огляд послуг та відгуки клієнтів. URL: <https://astradent.clinic/ua/clinics/livoberezhna/> (дата звернення: 03.03.2024).
3. Організація та обладнання стоматологічного кабінету / Р. В.Казакова, Ю. Ю. Переста, Н. В. Табачнюк, А. Т. Кенюк. Ужгород: УЖНУ, 2011. 59 с.
4. TRIDENT Dental Clinic: Overview of Services and Client Reviews. URL: <https://clinicatrident.ro/> (дата звернення: 10.03.2024).
5. Беті П. Анатомія кольору. Київ: ArtHuss. 2023. 366 с.
6. Mavidenta. URL: <https://landing.mavidenta.com/> (дата звернення: 13.03.2024).
7. ДБН В.2.2-9-2009. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Видання офіційне. Київ. Мінрегіонбуд України. 2009. [Чинний від 17.12.2009].
8. Bookimed. URL: <https://us-uk.bookimed.com/clinic/mavidenta/direction=dentistry/> (дата звернення: 17.03.2024).
9. ДСТУ Б А.2.4-7:2009. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень. Київ : Мінрегіонбуд України, 2009. 62 с. [Чинний від 24.01.2009]
10. Vermax. URL: <https://vermax.kiev.ua/> (дата звернення: 20.03.2024).
11. Зиміна С.Б. «Стили інтер'єру»: посібник. Видавництво: Довіра. Київ. 2018. 359 с.
12. Урядовий портал. МОЗ запровадило нові вимоги для стоматологічних кабінетів з рентгенівським обладнанням / Урядовий портал. 2017. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/250426795> (дата звернення: 01.04.2024).

13. ДБН. В.2.2-17:2006. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення. / [Б. М. Губов, В. В. Куцевич, І. І. Чернядєва та ін.]. Київ: Мінбуд України, 2007. 47 с. [Чинний від 01.05.2007].

14. Основні нормативні вимоги до приміщень стоматологічних клінік та кабінетів. 2015. URL: <https://architec.com.ua/ua/a193226-osnovni-normativni-vimogi.html> (дата звернення: 04.04.2024).

15. Дорон М. WORKFLOW. Практичний посібник до творчого процесу, 2020. 304 с.

16. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. Київ: ArtHuss. 2021. 136 с.

17. Косенко Д. Новий освітній простір. Мотивуючий простір : інформаційн. посібник. Київ : Мінрегіонбуд України, МОН України, Проект «Децентралізація», 2019. 255 с.

18. Прищенко С.В., Антонович Є.А. Кольорознавство: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2010. 351 с.

19. Пушкарьова, К. К, Кочевих М. О. Матеріалознавство для архітекторів та дизайнерів : навчальн. посібник. Київ : Ліра-К, 2019. 424 с.

20. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції. Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2018. 304 с.

21. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання: підручник. Київ: НАКККіМ, 2018. 360 с.

22. ДБН В.2.5-28:2018. Природне і штучне освітлення. [Чинний від 2018-10-03]. Вид. офіц. Київ, 2018. 180 с.

23. Барзилович А. Д. Державне регулювання ринку медичних послуг в Україні. - Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління. 25.00.02 «Механізми державного управління». НАУ. Київ, 2023. 482 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/59293> (дата звернення: 10.04.2024).

24. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Львів: Видавництво ЛКА. 2016. 484 с.

25. Дизайн та освітлення. Детальний додаток #3. Київ: Книжкова літера. 2020. 128 с.
26. Нойферт Е. Будівельне проектування. Київ: Фенікс. 2017. 624 с.
27. Радченко В. Фактори формування планувальної організації медичних закладів. *Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування*. 2023. № 65. С. 226-235. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.65.226-235>.
28. Чернявський В. Г. Основні фактори, що визначають формування інтер'єру громадських будівель соціальної сфери в Україні. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2010. С. 444 – 449.
29. Попова О. А. Сучасні тенденції формування безбар'єрної архітектури: конспект лекцій (для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191–Архітектура та містобудування). 2021. 80 с.
30. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посібник. Київ, 2013. 128 с.
31. Булгакова Т. В. Підхід до дизайну середовища на підставі візуального сприйняття. *Вісник КНУТД*. 2010. № 5 (т. 3). С.152-156
32. Акустика та шумо/звукоізоляція. Детальний додаток #11 (до Нойферта). Київ: Книжкова літера. 2017. 128 с.
33. Шинкаренко К.Д. Дизайн інтер'єрів медичного центру. Дипломна робота на здобуття ступеня бакалавра спеціальності «Дизайн». НАУ. Київ, 2022. 61 с.
34. Булгакова Т. В., Лачинов С. О. Особливості дизайну інтер'єру закладів обсервації в період пандемії на базі медичного центру. *Технології та дизайн*. 2021. № 1. 13 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2021_1_6 (дата звернення: 21.04.2024).

ДОДАТКИ

Креслення та візуалізації

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ТА МЕБЛІВ

Альбом креслень до кваліфікаційної роботи на тему:
"Дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки"

Виконала: ст. гр. БДс 1-20 Дарина КОТЕЛЬНИКОВА
Перевірила: к.т.н., доц. Тетяна БУЛГАКОВА

КИЇВ 2024

Зміст	
Аркуш	Назва
00	Титульний лист
01	Зміст
02	Вихідні дані та технічне завдання до проектування
03	Стильовий колаж
04	План обміру
05	План обміру(за вигляд)
06	План демонтажу
07	План монтажу
08	План після перепланування
09	План розташування медлів та обладнання
10	План розміщення освітлювальних приладів
11	План вимикачів і груп освітлення
12	План розеток та електропроводів
13	План облаштування стель
14	План підлогових покриттів
15	Розгортки вхідної групи
16	Розгортки вхідної групи. 3D-вигляд
17	Розгортки стоматологічного кабінету
18	Розгортки стоматологічного кабінету. 3D-вигляд
19	Розгортки терапевтичного кабінету
20	Розгортки терапевтичного кабінету. 3D-вигляд
21	Деталь
22	Специфікація медлів,обладнання та матеріалів
23	Візуалізації
24	Візуалізації
25	Візуалізації
26	Візуалізації
27	Візуалізації
28	Візуалізації
29	Візуалізації
30	Візуалізації
31	Візуалізації

		Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (кавалерського) рівня			
				Дизайн-проект стоматологічної клініки			
				Студія	Архшт	Архшт	31
				ДП	01		
Висновок Праведор	Комп'ютерна Д.В. Юрченко С.В., Буликівська Т.В.			Зміст			
				КННТД			

Початкові дані про приміщення, яке ми розглядаємо для проєкту стоматологічної клініки має свої певні аспекти. Такі як два входи, несуча колона в центрі приміщення та панорамні вікна. (Див. "план обміру" аркуш 05)

Основне завдання полягає в якісному переплануванні та створенні зручних робочих зон.

Для ефективного функціонування стоматологічної клініки, планується наступне:

1. Задіяння невикористаного простору всередині:

Приміщення містить простір, який раніше залишався невикористаним.(Рис.1)
Цей простір може бути переоснащений для розміщення додаткових функціональних зон або кабінетів, що розширить можливості клініки.

2. Оптиміальне розташування функціональних зон:

Планується створення ефективного розташування різних функціональних зон. (Див. "план після перепланування" аркуш 08)
Включаючи:

- кабінети для лікарів (безпосереднього прийому пацієнтів)
- зону очікування
- зону ресепшну
- кімнату для стерилізації і миття інструментів
- кімнату для персоналу
- процедурну
- санвузол

Важливо врахувати потреби клініки та зручність для пацієнтів та персоналу.Планується максимально використати доступний простір для створення комфортного та функціонального середовища для роботи та обслуговування пацієнтів. Важливо забезпечити зручність розміщення обладнання та меблів.

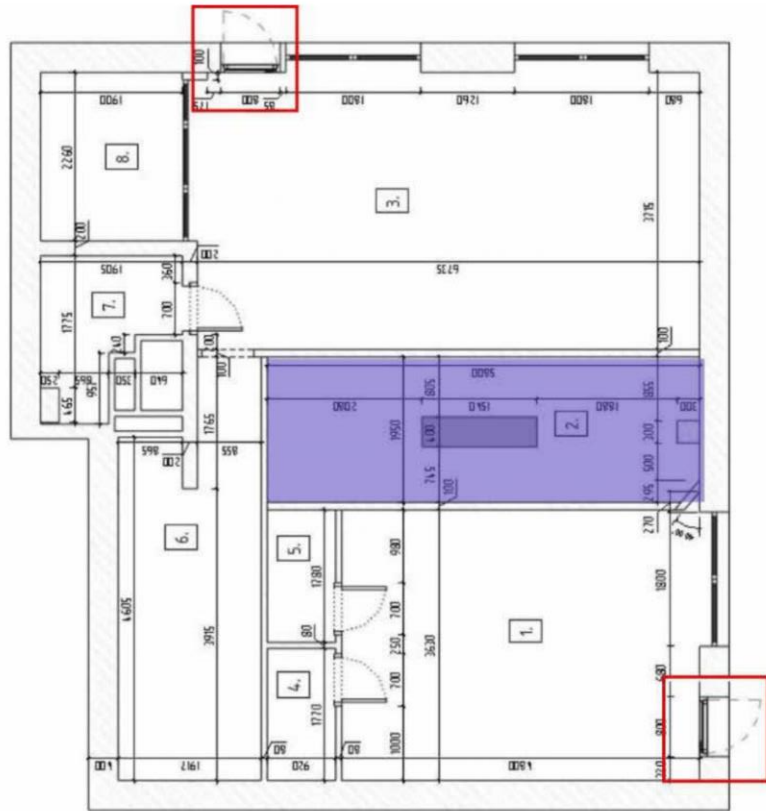
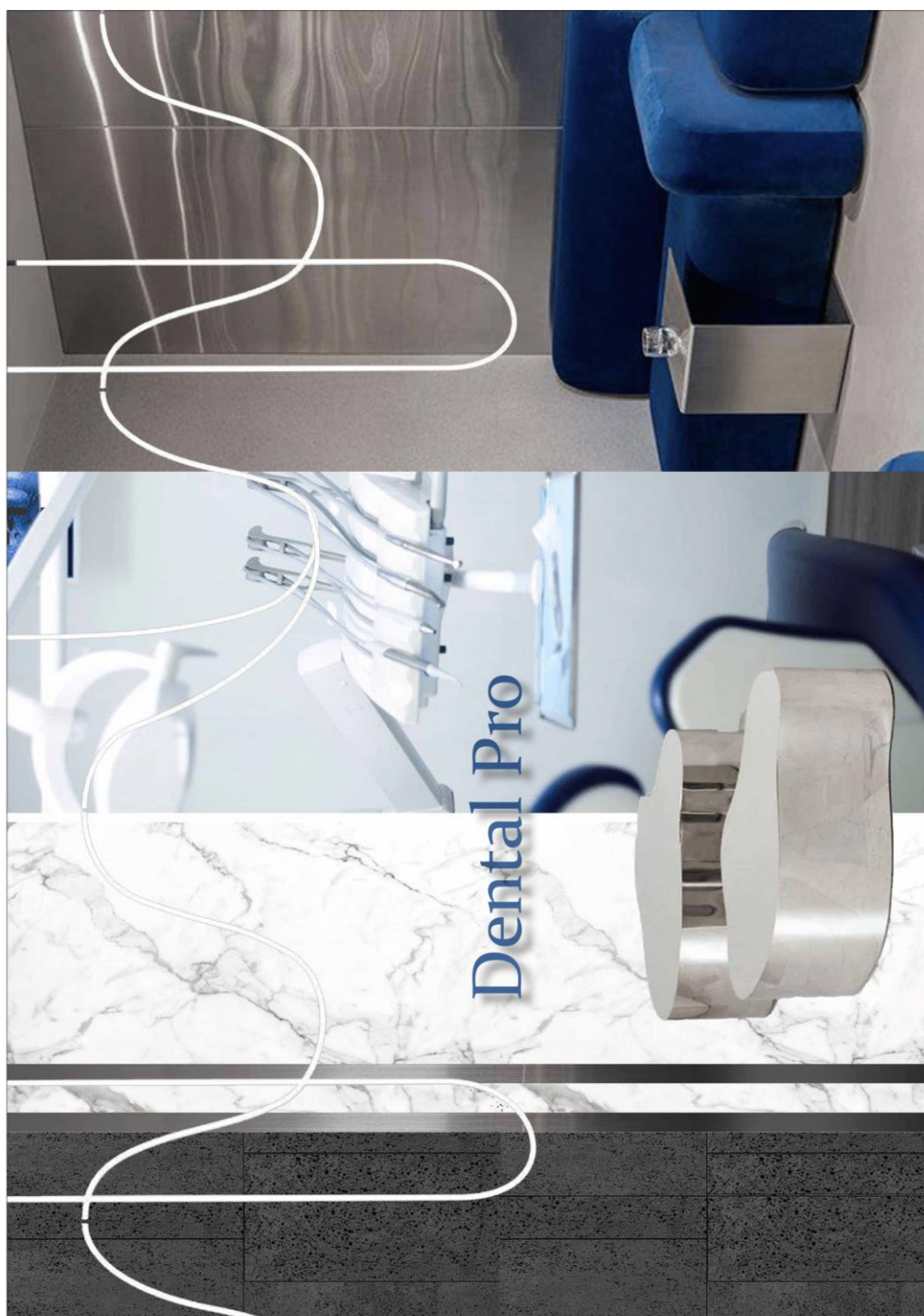
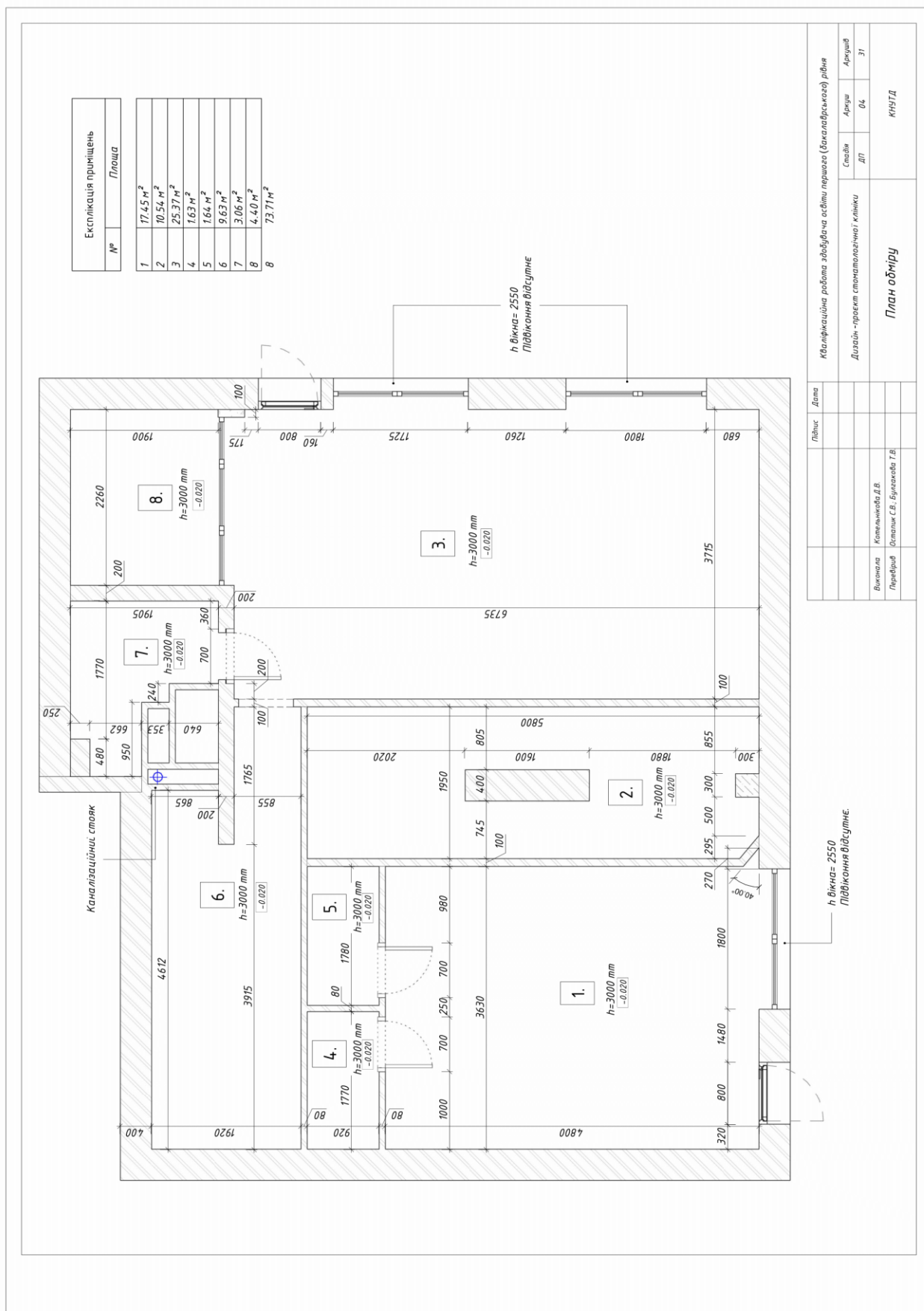

Рис.1.

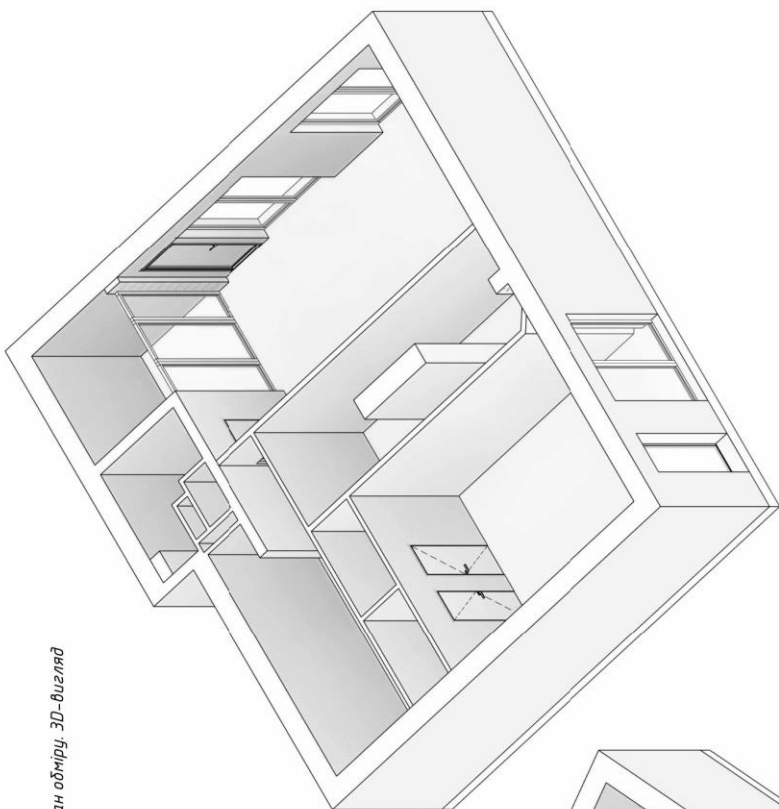
	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (договорного) рівня			
			Дизайн-проект стоматологічної клініки			
Виконала	Котельникова Д.В.		Студія	Архш	Архш	31
Перевірив	Коталик С.В., Буликівська Т.В.		ДП	02		
Вихідні дані та технічне завдання до проєктування			КННТД			

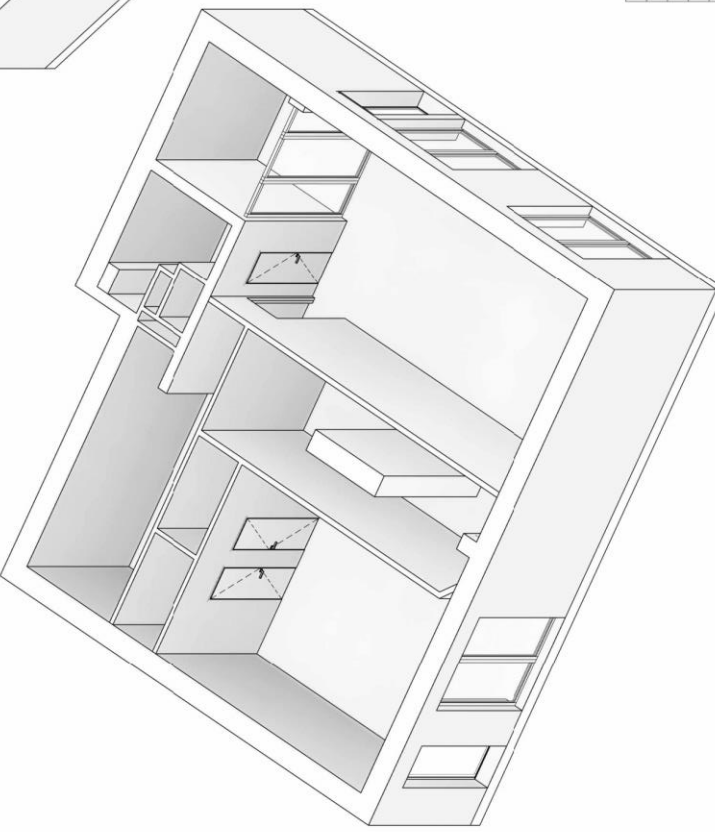
Підпис	Дата	Класифікація роботи збудови за однією з перших (базисних) рівнів
		Дизайн - проект «стандартної» клініки
		Стадія
		Архитектура
		Архитектура
		ДП
		ОЗ
		ЗП
		КІНЦІ
		(Тільки один колаж)
Висока	Котляницька Д.В.	
Пітербург	Галган С.В., Букчакбаєв Т.В.	

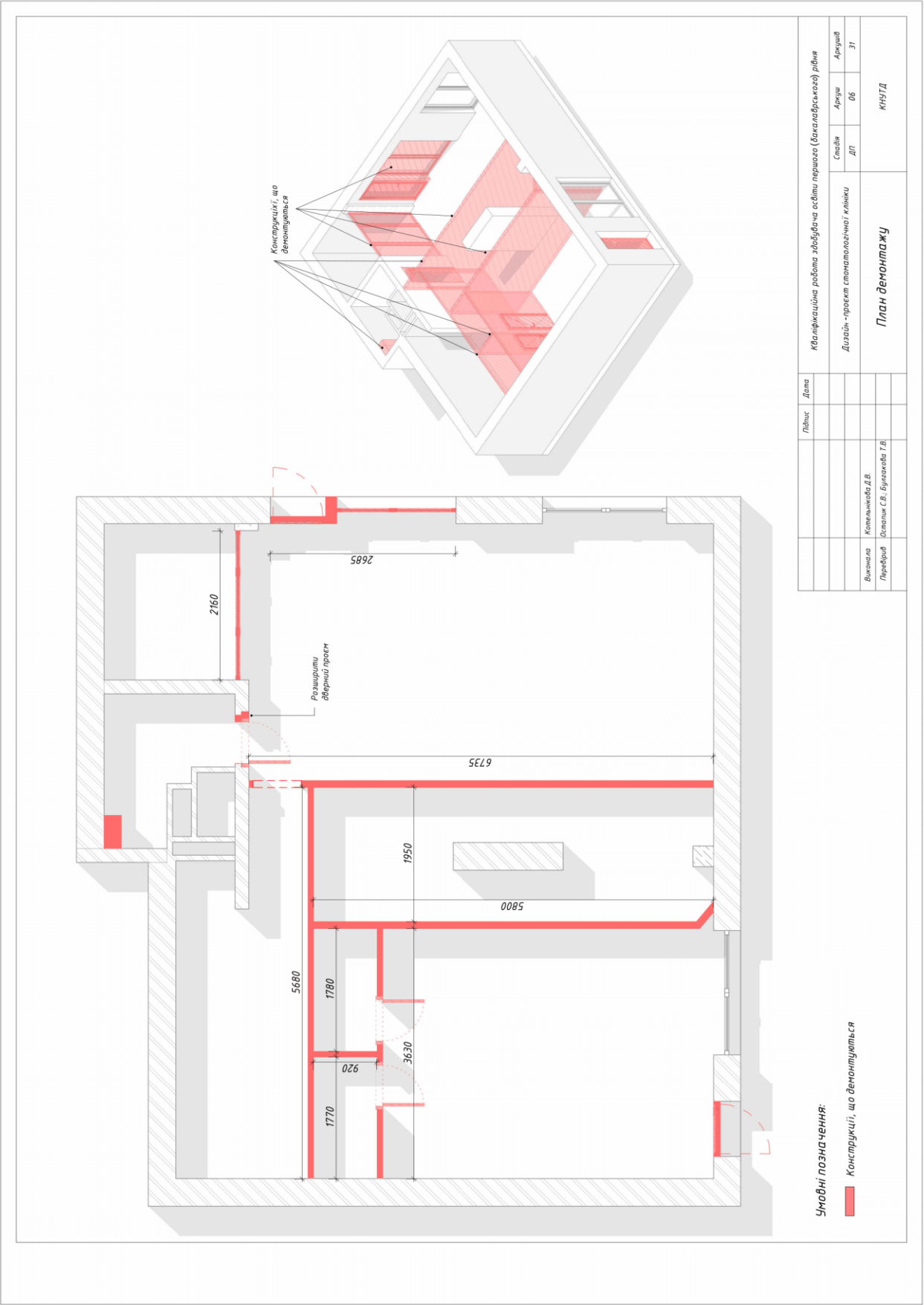
План обміру. 3D-вид

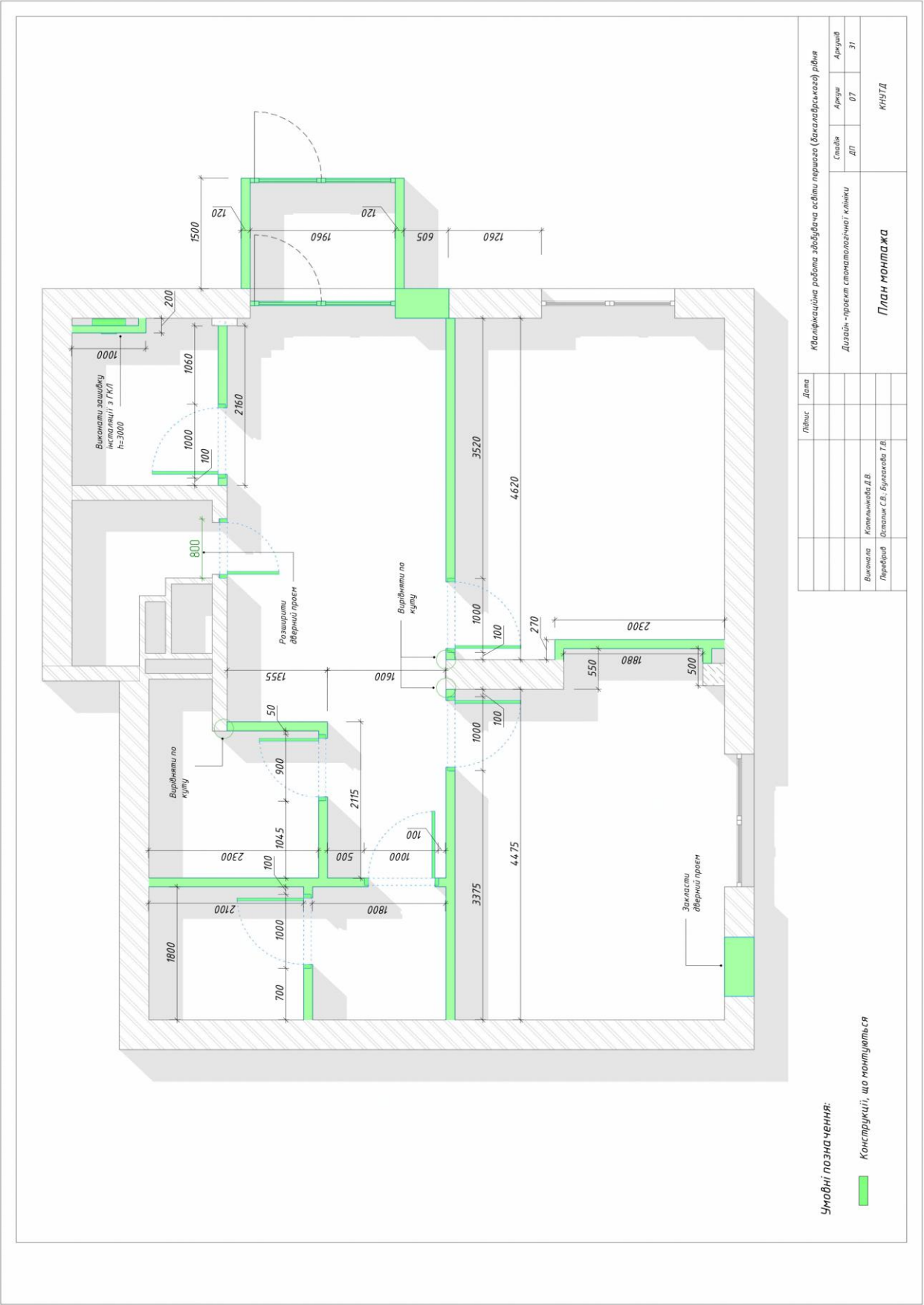

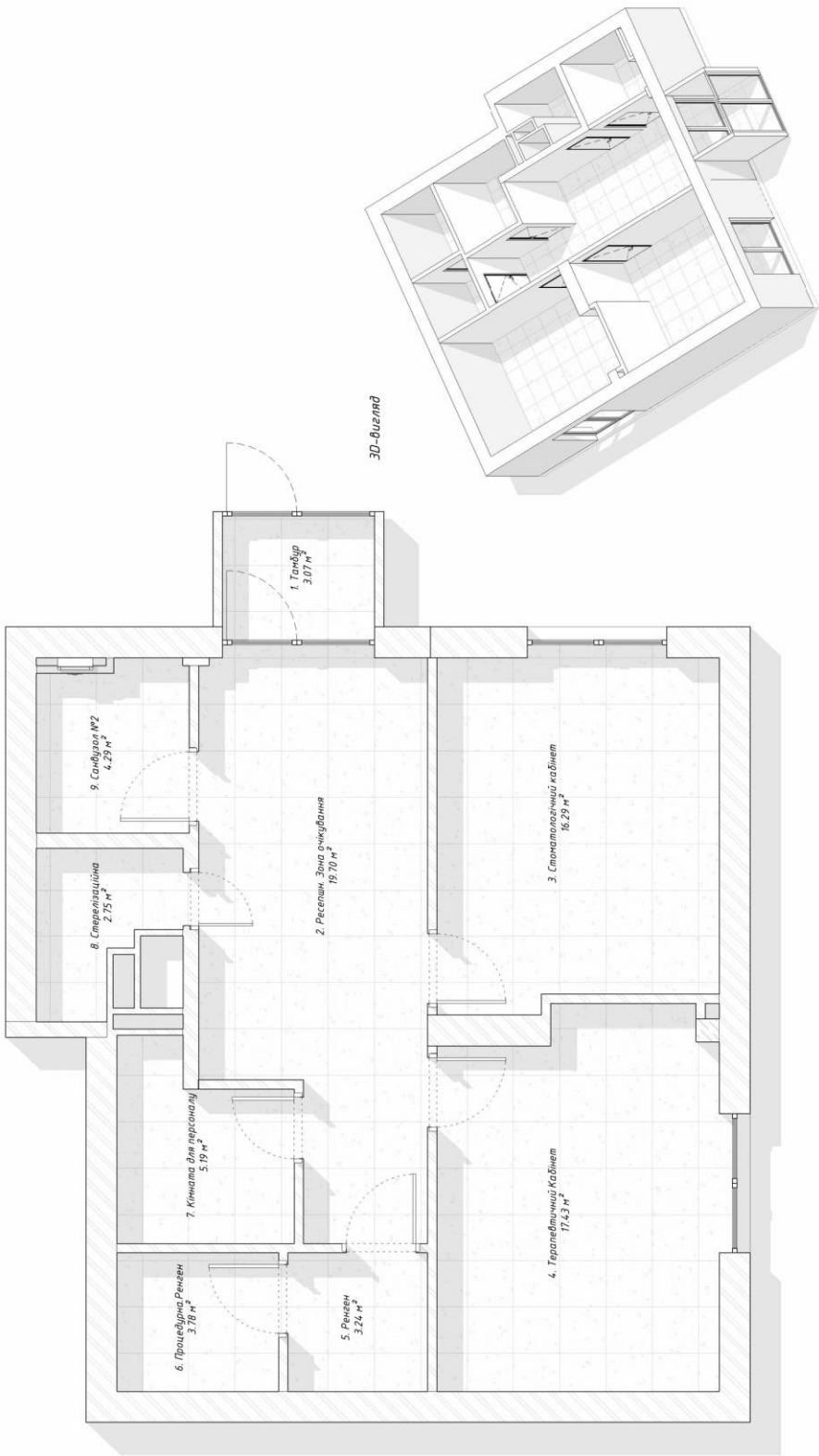
План обміру. 3D-вид

		Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (загальноосвітнього) рівня			
				Спеціалізація	Архитектура	Архитектура	31
				Дисципліна	ДП	05	31
Виконав	Копальницька Д.В.			Дизайн-проект спеціалізованої клініки			
Перевірив	Копальницька С.В., Буланська Т.В.			План обміру. 3D-вид			
				КННТД			

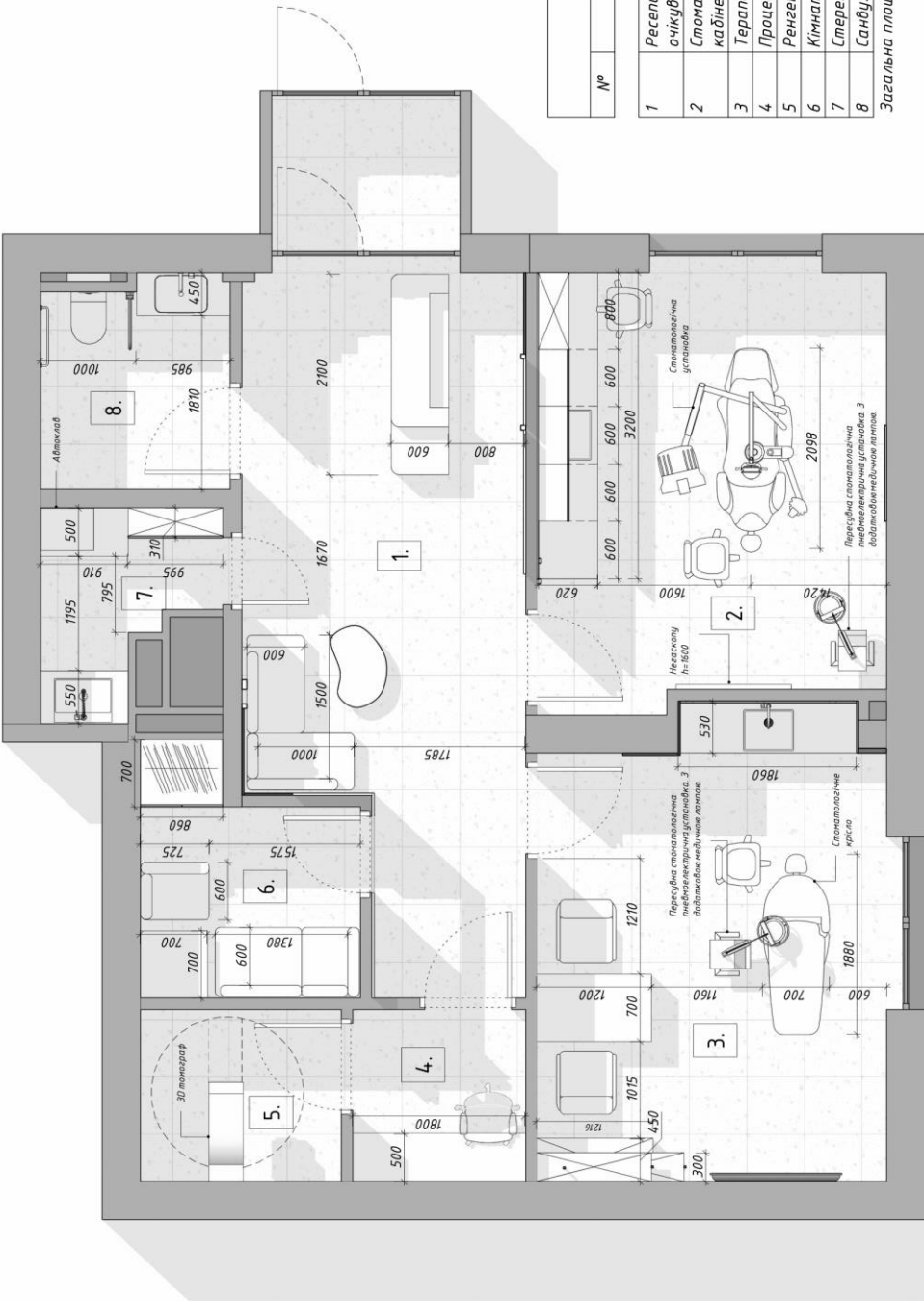

Монтаж міжкімнатних дверей
Двері прихованого монтажу вкрутовані під фарбування з
алюмінієвими торцями чорного кольору
Зовнішня та внутрішня поверхня дверного полотна
декоруються одночасно з обробкою стін.

	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (договорного) рівня			
			Спеціалізація	Архозна	Архозна	31
			Дизайн-проект стоматологічної клініки			
			ДП	ОВ	ОВ	31
Виконала	Котельникова Д.В.		План після перепланування			
Перевірив	Котельникова С.В., Буликівська Т.В.					
			КННТД			

Експлікація		
№	Приміщення	S м ²
1	Ресепшн. Зона очікування	19.70 м ²
2	Стоматологічний кабінет	16.29 м ²
3	Терапевтичний кабінет	17.43 м ²
4	Процедурна Ренген	3.24 м ²
5	Ренген	3.78 м ²
6	Кімната для персоналу	5.19 м ²
7	Стерелізаційна	2.75 м ²
8	Санвузол	4.29 м ²
Загальна площа:		72.66 м ²

	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (доголадарського) рівня			
			Дизайн-проект стоматологічної клініки			
Висока Павло	Копальникова Д.В.		Спеціаліст	Архитектор	Архитектор	31
	Юрченко С.В., Буланкова Т.В.		ДП	ОР		
			План розташування меблів та обладнання			
			КННТД			

Умовні позначення:

Тип 1 Тип світильника

Виділі для підвіски

Тип 1

Степльовий світильник з гнучкого неопону. Виробник: "радірика Едісона".

- Розташування чашки та димгузодити з автором проекту при монтажі світильника
- 10 кріплень (часок) - 15 м гнучкого неопону

Тип 2

Світильник точковий врізний KD-1129-R BK GU10 Kooodi

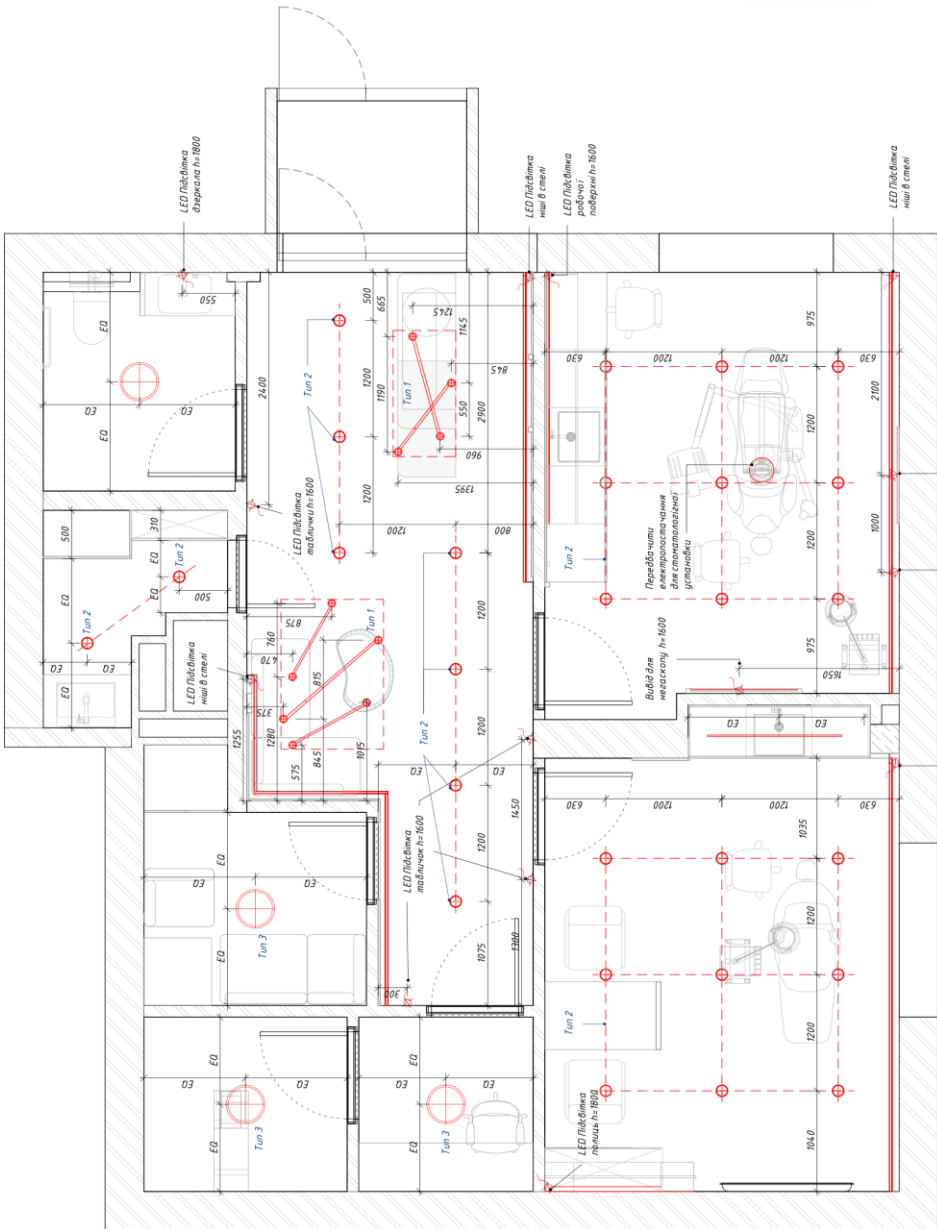
- 27 шт.

Тип 3

Світильник степльовий ZUMALINE 64.795

- 4 шт.

LED Підвіска вбирала h=1800

LED Підвіска вбирала h=1600

LED Підвіска вбирала h=1600

LED Підвіска вбирала h=1800

1. Розведення системи електропостачання проводили відповідно до діючих на території України ДБН та ін. нормативних документів.
2. Креслення дивитись разом з тих. схемами освітлювальних приладів від виробника.
3. Усі розміри є проектними та потребують уточнення за місцем.
4. Креслення читати сумісно з "планом меблів та обладнання", "планом вимикачів та груп освітлення" аркуші

Кваліфікація робота збудовача освітлювального (бакалаврського) рівня	Підпис	Дата	Спеціалізація			Архш		
			Дизайн-проект спеціалізованої клініки			ДП		
План розміщення освітлювальних приладів	Висота		Комплекція ДБ		Остаток СБ		Будівельна ТБ	
	Перевіряв						КНУД	

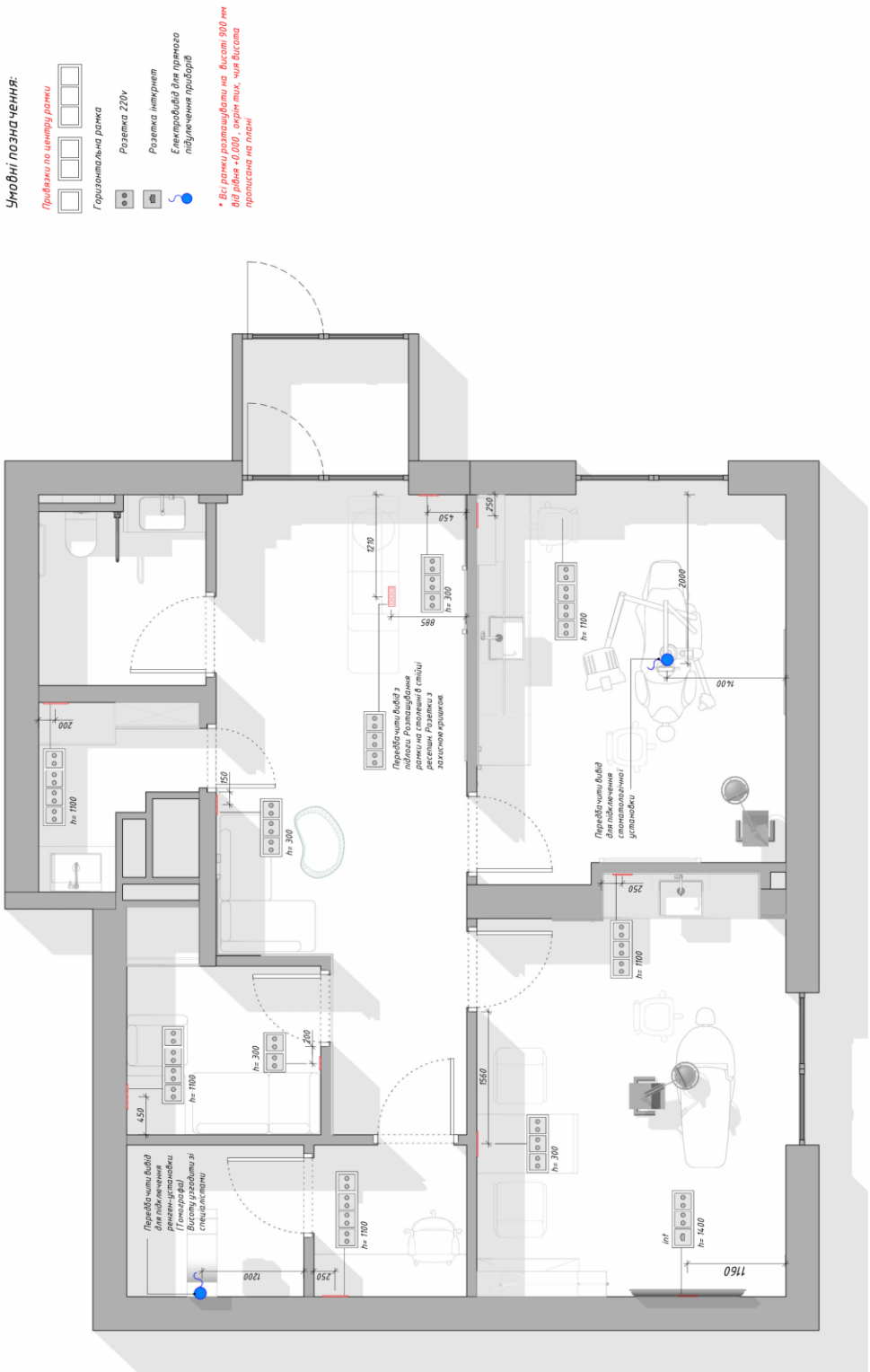
Умовні позначення:

- Пробивки по центру рамки
- Горизонтальна рамка
- Вимикач 1,2-клавішний
- Вимикач "шп"
- Виді LED
- Гр. 10 - група світла (світильник)
- Гр. 10 - група світла (вимикач відокремлено світильнику)
- позначення групи світильників, що управління з одного вимикача

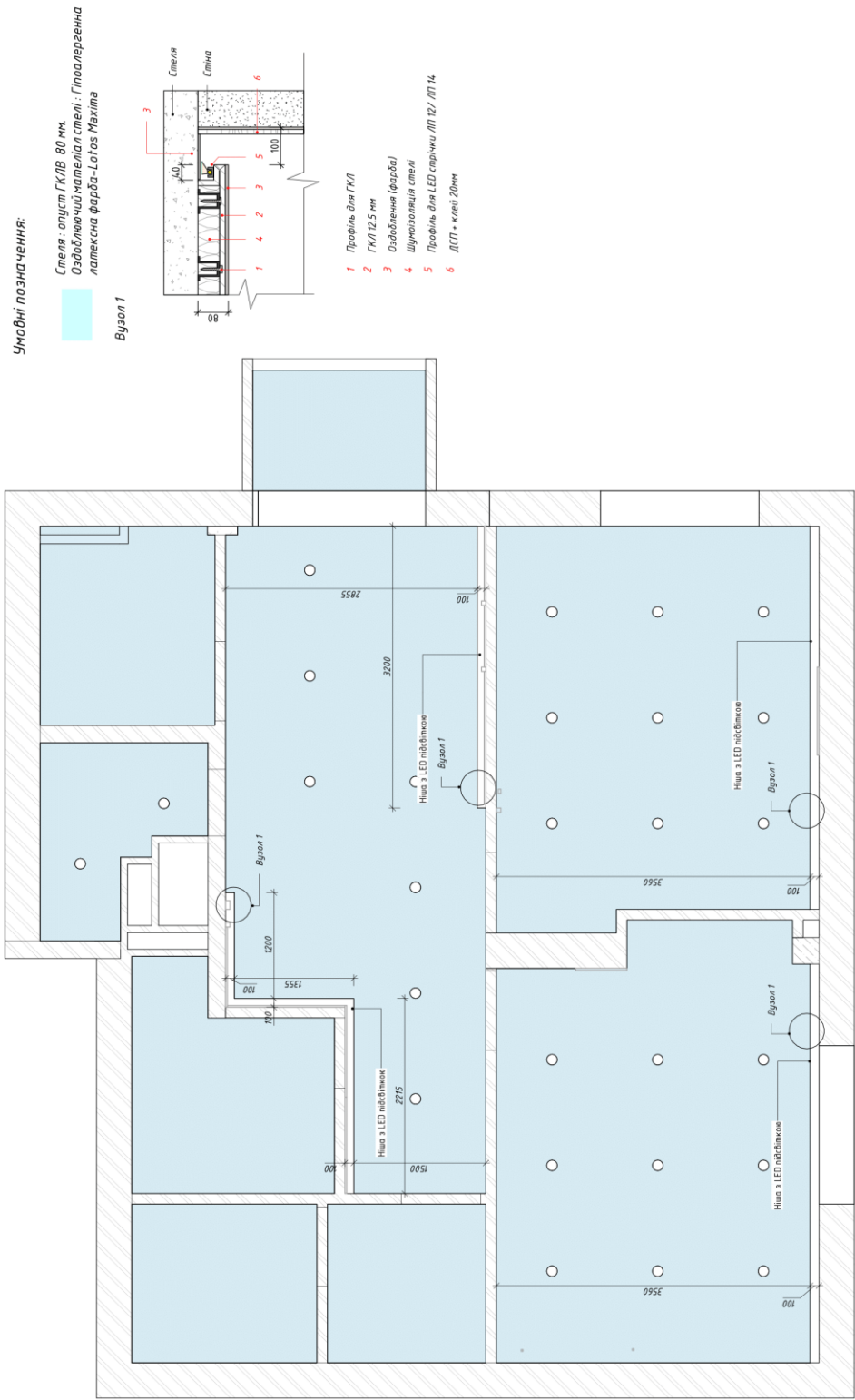
- За позначку «0,000» приймається рівень «чистої підлоги».
- Розведення системи електропостачання виробили відповідно до даних на території «Ікра» (ні ДБН та ін. нормативних документів).
- Усі розміри є проектними та потребують уточнення за місцем.
- Креслення чинить сумісно з «планом розміщення освітлювальних приладів», «планом розеток та електропроводів».

	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня			
			Дизайн-проект спеціалізованої клініки			
Виконала	Ковальська Д.В.		Студія	Архшт	Архшт	
Перевірив	Осипенко С.В., Булановська Т.В.		ДП	ІІ	ІІ	31
			План вимикачів і груп освітлення			
			КНУД			

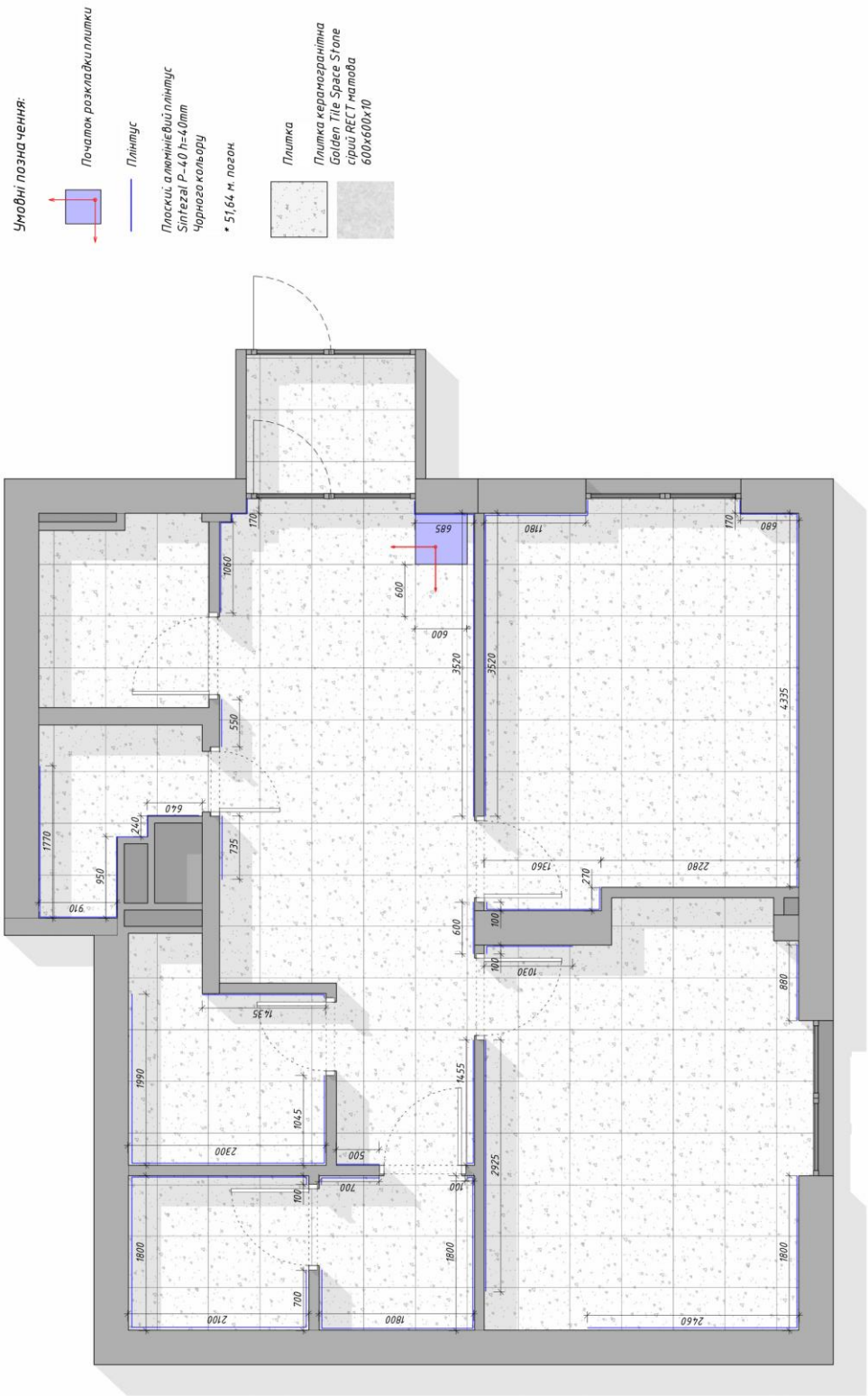
Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота збудована офісним персоналом (каваларського) рівня			
		Дизайн-проект стоматологічної клініки			
		Студія	Архітект	Архітект	Архітект
		ДП	ДП	ДП	ДП
Висока		Катерина Д.В.		КННД	
Підпис		Олександр С.В. Буніковська Т.В.		КННД	

- За позначки +0,00 прийматись рівень "чистої підлоги".
- Розведення системи електропостачання проводити відповідно до даних на території "Крути ДБН та ін. нормативних документів".
- Усі розміри з проєкції плані попарно вказувати, у тому числі за місцем.
- Креслення читати суцільно з "планом меблів та обладнання", "планом вимикачів та груп освітлення" архіву

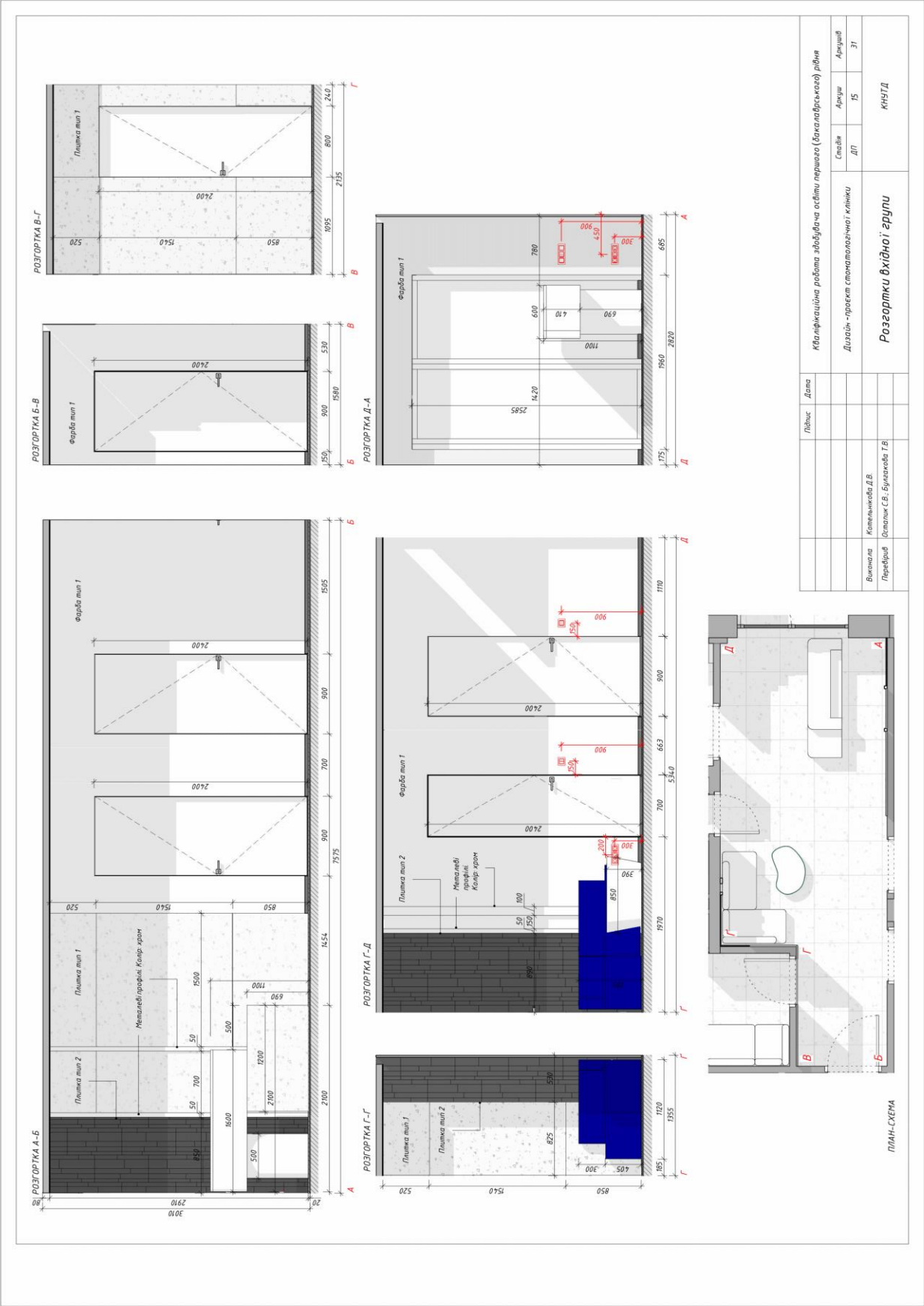

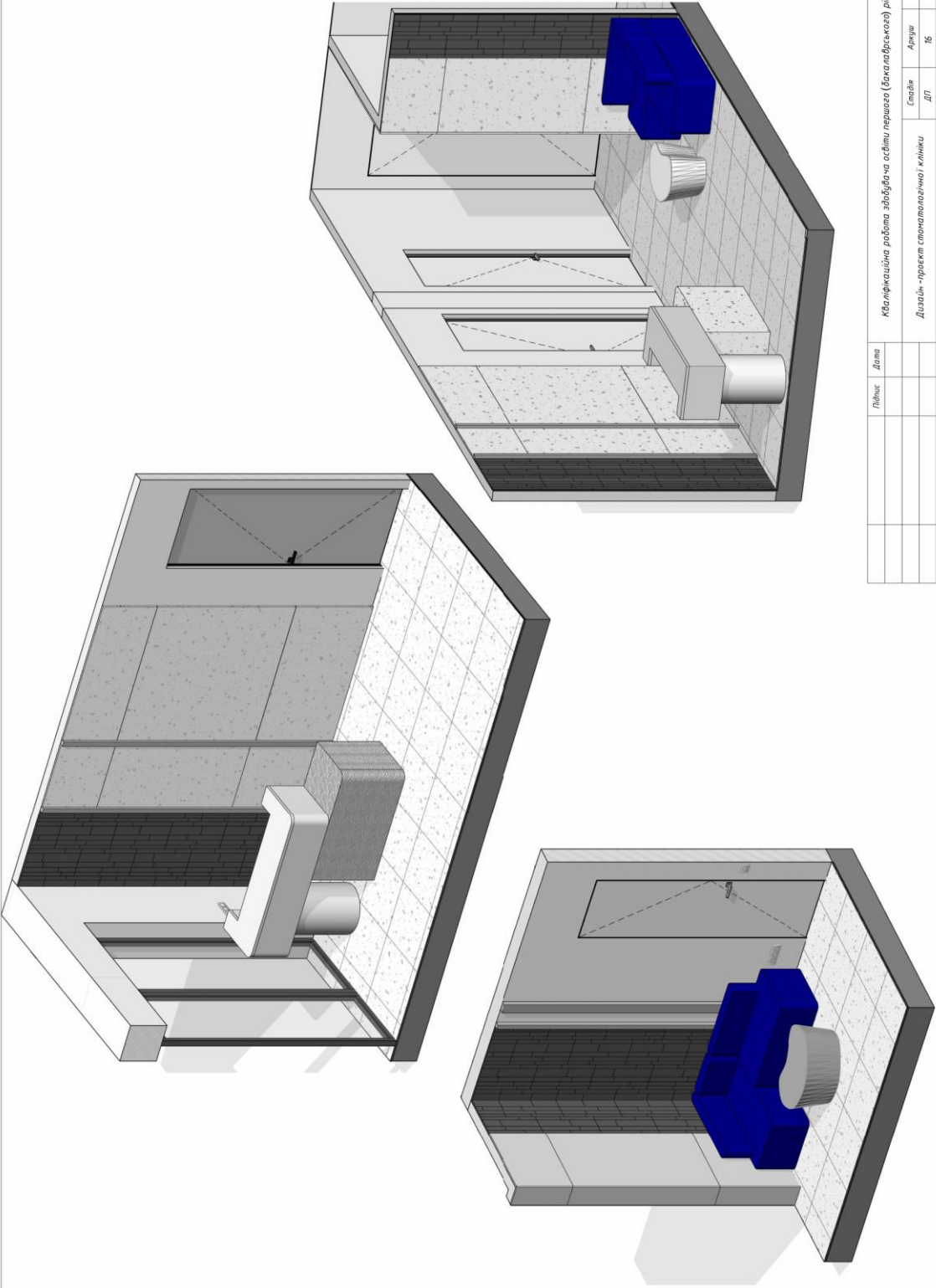
1. Чи розміри проєктивними потребують уточнення за місцем.
2. Хреслення читати сумісно з "планом розміщення освітлювальних приладів"

	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (договорного) рівня			
			Старший	Архитектор	Архитектор	31
			Дизайн-проект стоматологічної клініки			
Висока	Копальникова Д.В.		ДП	ІЗ		
Павлов	Юрченко С.В., Буланкова Т.В.		План обшивання стелі			
			КННТД			

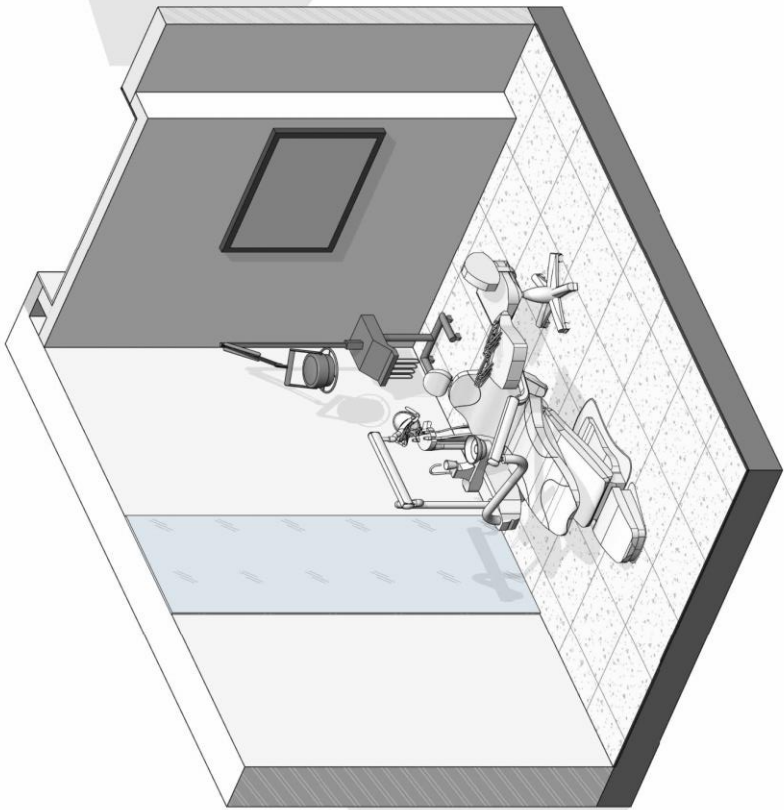
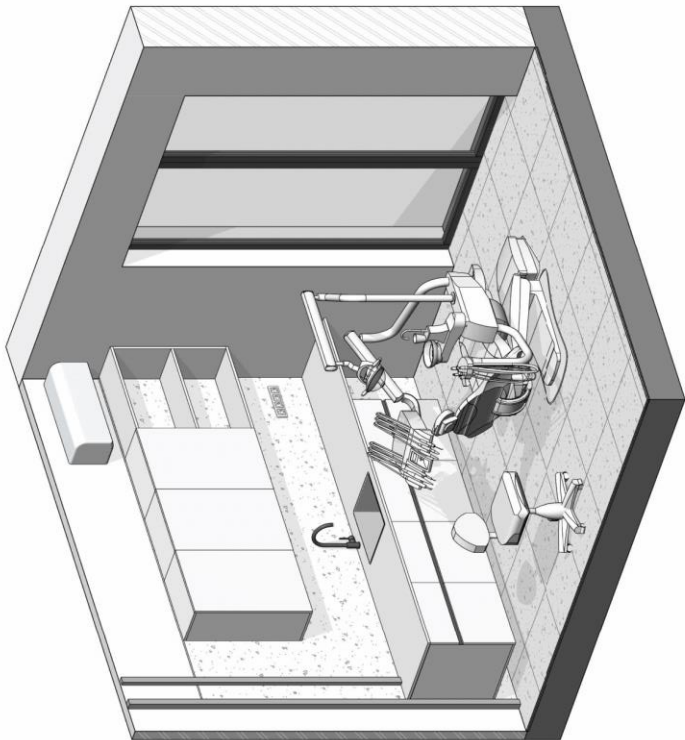

		Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота збудована на основі першого (бюджетного) рівня									
				Дизайн-проект стоматологічної клініки									
				Студія		Архитектура		14		31			
Виконала Парфенов	Котельникова Д.В. Ісупов С.В., Буцаєвська Т.В.			План підлогових покриттів								КНИПД	

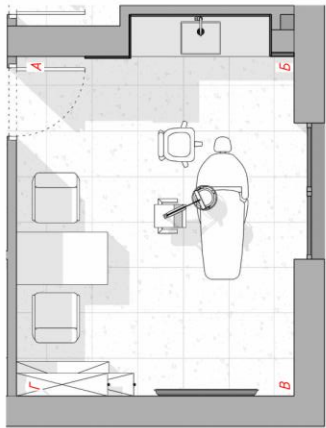
	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота збудована на основі першого (бакалаврського) рівня			
			Діагноз - проєкт стоматологічної клініки			
			Студент	Архитектор	Архитектор	ЗП
			ДП	16	31	
Виконала Перевірив	Ковальська Д.В. Остапчук С.В. Булаха Т.В.		Розгорнути вхідну і зручність 3D-вигляд			
			МНПД			

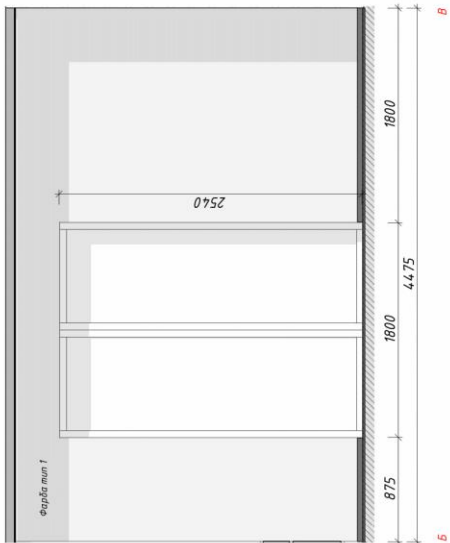
		Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (договорного) рівня			
				Дизайн-проект стоматологічної клініки			
Виконав	Копельницька Д.В.			Студія	Арх.ш	Арх.ш	31
Перевірив	Юрчишин С.В., Буликівська Т.В.			ДП	18		
Розгортки стоматологічного кабінету, 3D-вигляд				КННТД			

План-схема

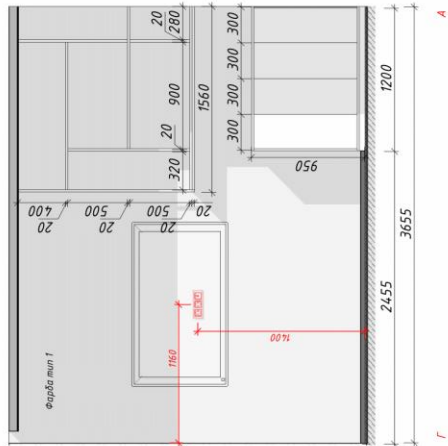
Розгортка А-Б

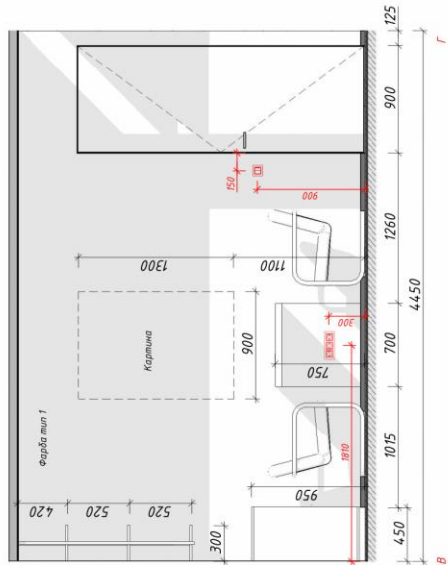
Розгортка Б-В

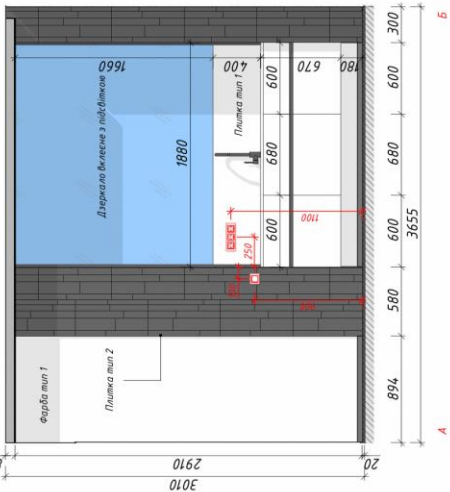
Розгортка Г-А

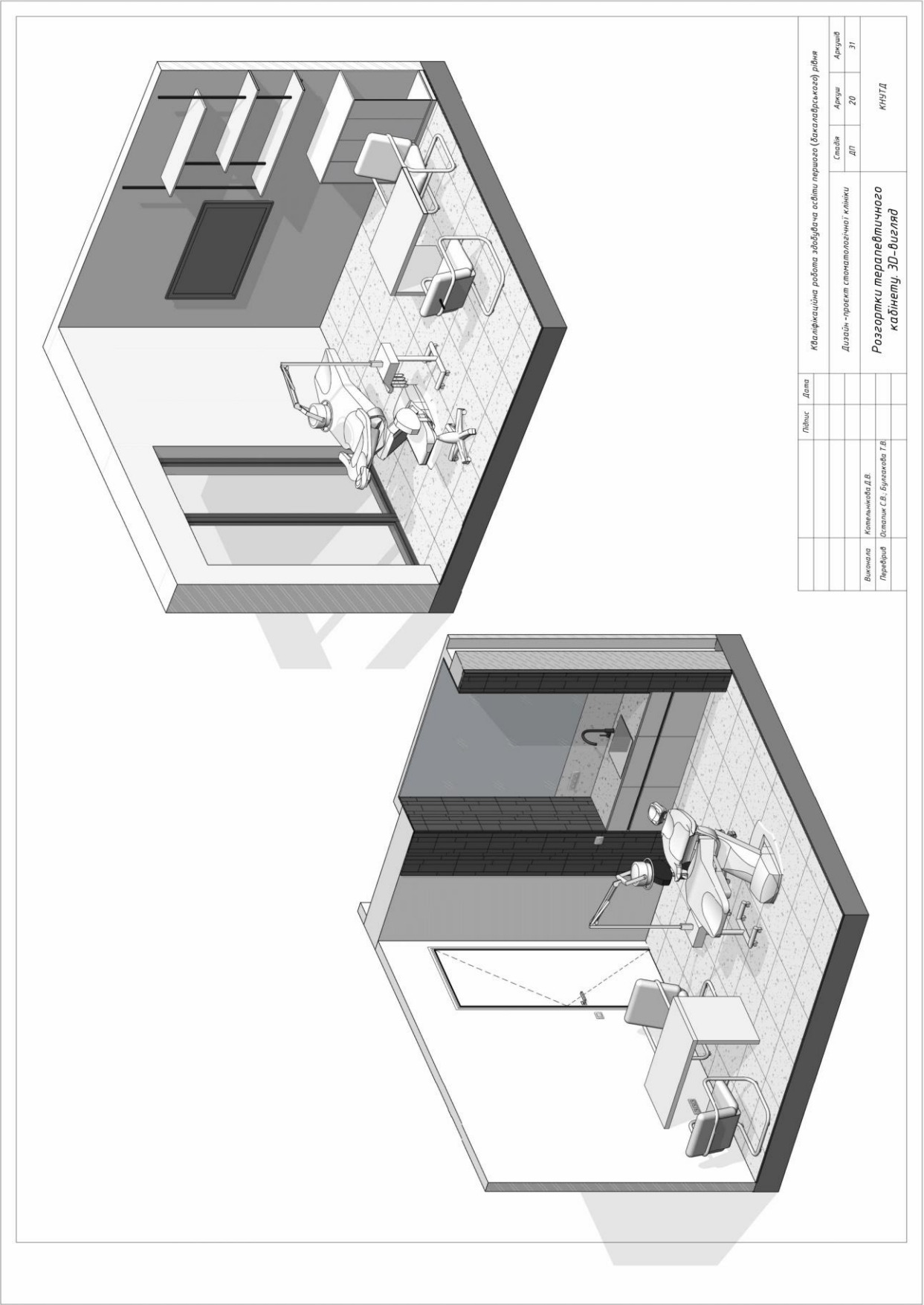
Розгортка В-Г

Розгортка А-Б

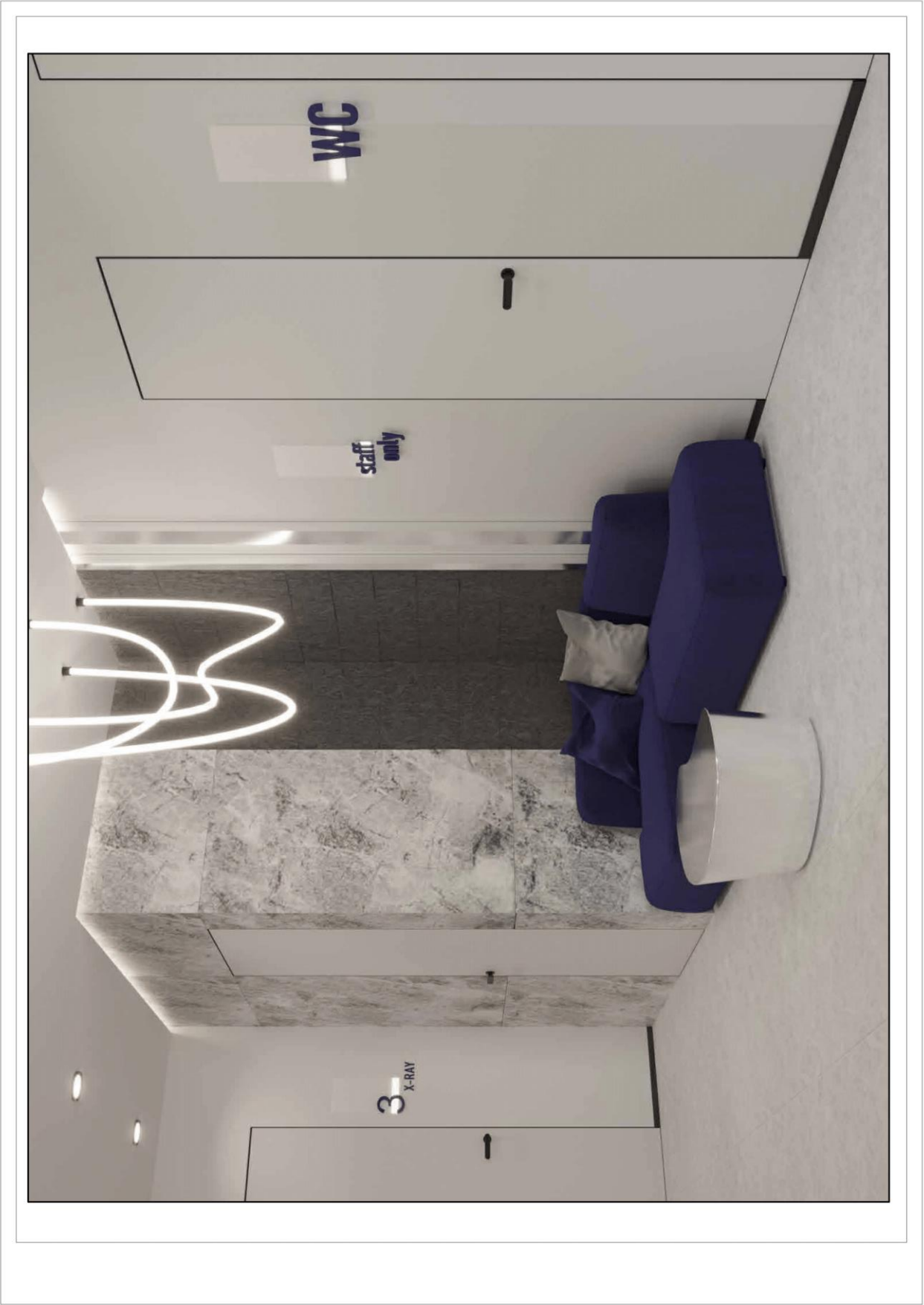

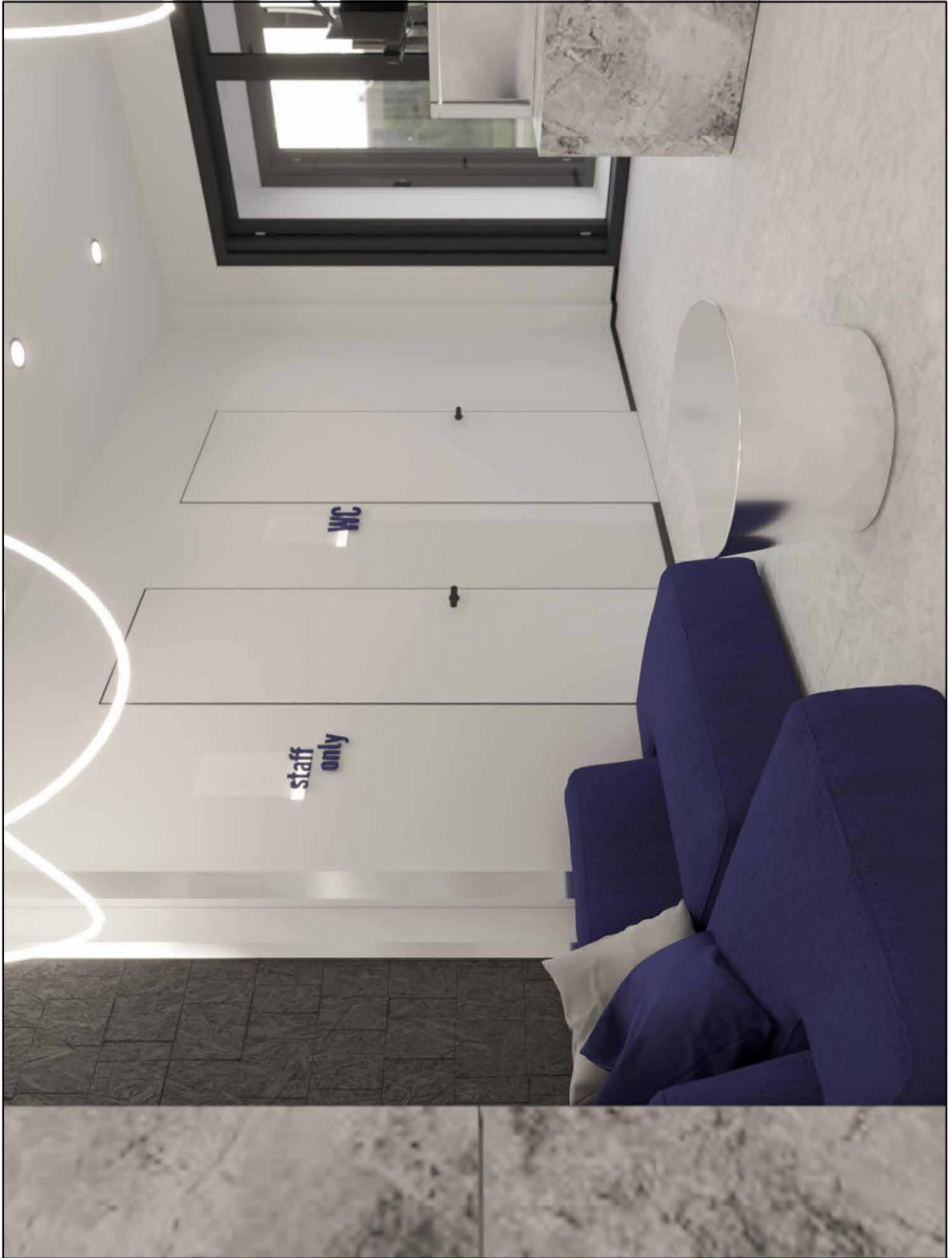
Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота збудована освіти першого (дипломного) рівня		
		Студія	Архитектор	Архитектор
		ДП	19	31
Виконала		Розгортки терапевтичного кабінету		
Підпис	Дата			
		Копія робіт Д.В. Бурякова Т.В.		

Специфікації меблів та обладнання:																								
	СТОМАТОЛОГІЧНА УСТАНОВКА STERN WEBER S220TR		G002-1 Негатоскоп для рентгенівських плівок.																					
	Система рентгенівської X-MIND PRIME 2D з функцією Ортопантомографії (ОПТГ).		Автомат Стоматологічний GRANUM 23B.																					
	Модульний диван RillRock. Під замовлення.		Модульне крісло Flex																					
Специфікації матеріалів:																								
	Керамограніт Almega Ceramica-2 Qgb12279p3533т Passion White Pol 120x270 см		МДФ плита ламінована 2800x2070x16мм Білий																					
	Плитка Cifre Oral Black 7,5x30		Лист оцинкований 0,4x1000x2000 Zn140 DX51D																					
<table><tr><td></td><td>Підпис</td><td>Дата</td><td colspan="2">Кваліфікаційна робота здійснювача освіти першого (договірського) рівня</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>Стефан</td><td>Архив</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>ДП</td><td>22</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr></table>						Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здійснювача освіти першого (договірського) рівня					Стефан	Архив				ДП	22					31
	Підпис	Дата	Кваліфікаційна робота здійснювача освіти першого (договірського) рівня																					
			Стефан	Архив																				
			ДП	22																				
				31																				
Висновок Правдивий			Комп'ютерна Д.В. Юрчишин С.В. Буликівська Т.В.	Дизайн-проект стоматологічної клініки																				
				Специфікації меблів, обладнання та матеріалів																				
				КННТД																				

Додаток Г

Макет планшету

Дизайн-проект інтер'єру стоматологічної клініки

